

GRILJEVI

GLASILO DELAVCEV GOZDNEGA GOSPODARSTVA B L E D

DECEMBER 1988

Številka 2

LETO XXIV

Kako poslujemo v letu 1988

Izteka se gospodarsko leto 1988, vse kar smo naredili je zapisano, česar pa nismo, pa letos ne moremo več narediti. Predno bomo praznovali prestop v novo leto in bomo začeli delati »po novem« bi radi vedeli, kako uspešno je bilo naše delo in koliko smo zaslužili za sebe, za podjetje in za družbeno skupnost. Za številke, ki jih bomo zapisali v zaključni račun, bomo izvedeli šele čez dva meseca — to je takrat, ko se bomo že ukvarjali s tekočimi zadevami prihodnjega leta in ko bomo poskušali poslovanje prilagoditi novim pogojem in predpisom, ki jih sedaj sestavljajo in sprejemajo. Običajno smo ob koncu leta ocenjevali, kakšen bo zaključni račun za preteklo leto, ker točnih podatkov nismo imeli, dokler ni bilo vse zapisano in izračunano. Naša predvidevanja so bila običajno precej natančna, predvsem pa smo lahko ocenili realno vrednost doseženega finančnega rezultata. Že lani, predvsem pa letos, pa je težko opredeliti realno vrednost tistega denarja, ki ga med letom nismo porabili, to je denarja, ki ga bomo ob sprejemanju zaključnih računov razporedili v sklade.

Danes je težje ocenjevati končni rezultat kot nekoč zaradi stalnega spreminjanja predpisov in večkrat celo z veljavnostjo za nazaj, predvsem pa zaradi izredno visoke stopnje inflacije in čedalje hitrejšega naraščanja le-te. Uradno ocenjena stopnja inflacije za letošnje leto (ocena Zavoda za statistiko od začetka decembra) bo okoli 225 %. Tista inflacija, ki jo pa občutimo državljani v vsakdanjem življenju pa je še precej višja. Uradni podatek pove, da je bil en dinar prihodka v začetku meseca januarja kar 2,2 krat več vreden od zasluženega dinarja na današnji dan. Inflacija, uvajanje, povečevanje in včasih res tudi zmanjševanje dajatev in prispevkov iz dohodka in od premoženja, s katerim gospodarimo, so tisti činitelji, ki spodmikajo tla pod nogami dobremu gospodarju in ki ga prisiljujejo k poslovanju in postopkom, kakršnih doslej nismo poznali.

Uredniški odbor Presekov me je zadalžil, da napišem tisto, kar vem iz področja dela, ki ga opravljam. Uvodoma sem že povedal, da so napovedi za vnaprej

(Nadaljevanje na 2. strani)

SREČNO '89

(Nadaljevanje s 1. strani)

(čeprav dejansko za obdobje, katerega v teh dneh zaključujemo) težke in nehvaležne. Še manj vzpodbudno pa je to, da ne moremo realno ovrednotiti doseženega finančnega rezultata za devet mesecev letošnjega dela, katerega smo pred kratkim obravnavali. Zaradi tega mislim, da bi namesto pisanja pod naslovom tega prispevka, moral pisati o tem, kako se, in o tem, kako uspešno se prilagajamo okoliščinam, v katerih gospodarimo.

Za usklajevanje poslovanja naše delovne organizacije s splošnimi gospodarskimi razmerami so po naših samoupravnih aktih zadolženi delavski sveti temeljnih organizacij in svet delovne organizacije. Ta ugotovitev se sliši kot obrabljen izraz, čeprav je prav tako želja vseh tistih, ki pridno in vestno delajo, da bi bilo to res. Toda, kako naj danes, ko živimo v času, ko se predpisi in drugi činitelji spreminjajo iz dneva v dan, to omogočimo. Predvsem še zaradi tega, ker posledic sprememb in drugačnih okoliščin v kratkem času ne moremo doumeti tisti, ki se s tem poklicno ukvarjamo (in to ne samo v naši delovni organizaciji). Marsikdo misli, da sem birokrat, tako kot drugi delavci s posebnimi pooblastili. Zavedam se, da je dejanskega samoupravljanja vedno manj, čeprav ga osebno želim mnogo več. Toda za razlaganje zadev, ki opredeljujejo naše poslovanje, bi mnogokrat porabili preveč časa, da bi lahko sprejeli odločitev pravočasno. Prevečkrat so delavski sveti in drugi samoupravni organi prisiljeni, da sprejemajo sklepe, ki so že realizirani ali pa se bodo realizirali ne glede na sklep. Marsikaj moramo namreč samoupravno sprejeti, ne samo zaradi interesov delavcev temeljnih organizacij, ampak tudi zaradi predpisov. Mislim, da živimo v času, ko se vloga delavskega sveta vedno bolj spreminja v oblikovalca usmeritve poslovanja podjetja ali za sprejemanja v strokovnih krogih oblikovanih usmeritev ter za potrjevanje ali odklanjanje sklepov, ki so jih sprejeli poslovodni organi in delavci s posebnimi pooblastili.

S to ugotovitvijo, naj bo resnična ali ne, lahko ocenjujemo poslovanje, ki smo ga zapisali v periodičnih obračunih za devet mesecev letošnjega leta. V tem času smo se o cenah lesa in drugih storitev bolj malo pogovarjali, čeprav smo jih večkrat spreminjali (poviševali). Cene lesu smo prilagajali cenam, ki so jih dosegle druge gozdnogospodarske organizacije v Sloveniji in prizadevali smo si, da bi bili zaradi boljšega lesa, vsaj korak pred drugimi. Mislimo, da nam je to uspelo. O okoliščinah, zaradi katerih smo morali poviševati cene, nismo mogli vsakokrat informirati člane delavskih svetov, vendar so prav delavci in člani delavskega sveta, kakor tudi kmetje-kooperanti, zahtevali višje cene od cen, ki smo jih glede na družbeni dogovor in zakon lahko predlagali. Prodajne cene lesa in na osnovi teh iztržen izkupiček, je pretežni vir (93 % vseh) izvornih prihodkov delovne organizacije. Zaradi tega smo bili odgovorni delavci pri oblikovanju in določanju teh cen najbolj angažirani. Sprejeli smo gibanje cen v regiji in pri drugih gozdnogospodarskih organizacijah v Sloveniji. Mnogi delavci — tudi vodilni — nam očitajo, da nismo prodali lesa po takih cenah, kot bi ga lahko. V komercialno službo so prihajali delavci, ki so povedali za kupce, ki bi lahko les plačevali po precej višjih cenah, kot ga je v posameznem obdobju plačeval LIP Bled. Takih kupcev resnično ni malo, toda do sosedne organizacije imamo obveznosti, ki smo jih sprejeli s srednjeročnim planom v naši občini in tudi precejšnje prednosti. Mnogi smo prepričani, da je naš delež prispevka k skupnemu uspehu večji od LIP Bled, mnogo manj pa nas je tistih, ki mislimo, da tako dobrih proizvodno poslovnih odnosov, kot so med GG Bled in LIP Bled, v Sloveniji ni. Moramo namreč tudi priznati, da LIP Bled poleg cene plačuje tudi druge storitve, ki jih

drugi kupci ne. Pokrivajo del stroškov prevoza lesa do mehaniziranih skladišč in del manipulativnih stroškov na mehaniziranih skladiščih lesa. LIP Bled nam tudi odstopa pravice, ki jih ima po zakonu, za uvoz opreme in devize za plačevanje rezervnih delov, ki jih uvažamo.

Napisano na prvi pogled ni tisto o čemer bi moral pisati, vendar je. Mislim, da je povezanost uspešnosti LIP Bled in GG Bled tolikšna — predvsem zaradi ljudi, ki živimo ob pobočjih Pokljuke, Mežakle in Jelovice, da je nobena demagogija ne mora izničiti.

V tem prispevku za naš časopis ne mislim ponavljati rezultatov devetmesečnih obračunov poslovanja in tistega, kar smo ob teh rezultatih ugotavljali in po teh rezultatih predvidevali za zaključni obračun za leto 1988. Tokrat pa nismo povedali (ker še nismo vedeli), da smo med najbolj uspešnimi gozdnogospodarskimi organizacijami v Sloveniji. Mnogi mislijo, da smo uspešni zaradi tega, ker gospodarimo z gozdovi Pokljuke in Jelovice.

Resnično gospodarimo tudi s temi gozdovi, toda na nadmorski višini, kjer skoraj pol leta leži sneg, cena lesa pa se skoraj ne razlikuje od lesa tistih dreves, ki zrastejo na Sorškem polju.

Z eno besedo bi lahko rekli, da smo v devetih mesecih dela prigospodarili (ali prislužili) skoraj dve milijardi dinarjev (to je 200 milijard starih dinarjev) ostanke čistega dohodka, ali po zakonu, ki se sedaj piše, dobička. Na prvi pogled je znesek velik, vendar je to le 8,5 % od doseženega celotnega prihodka ali 18.230 dinarjev od vsakega prodanega m³ lesa. Le manjši del tega denarja bomo lahko namenili za razvoj naše delovne organizacije in za zamenjavo naprav, s katerimi delamo, z modernejšimi. Predpisi naše države so taki, da morajo tiste organizacije, ki uspešno poslujejo, precejšen del dobička dati tistim, ki ne dosegajo dobrih rezultatov; del dobička pa tudi za dejavnosti, ki so splošno koristne (ceste, železnica, elektrogospodarstvo, komunalna dejavnost, letališča, luke in drugo). Doseženi finančni znesek za poslovanje v devetih mesecih (predvidevamo, da tudi po zaključnem računu dosti slabši ne bo) nam zagotavlja, da bomo ostali v krogu uspešnih delovnih organizacij.

V današnjih časih je skoraj pomembnejše tisto, kar z doseženim počnemo od tistega, kar naredimo. V naši delovni organizaciji smo vsak zasluženi dinar vložili v izgradnjo objektov ali nabavo opreme, kakor smo se dogovorili s planom investicij za letošnje leto. Dogradili smo toliko gozdnih cest, kot smo planirali in nabavili smo, vsaj po realni vrednosti, toliko opreme, kot smo ob koncu preteklega leta predvidevali. Lahko bi rekli, da smo vsak zasluženi dinar takoj spremenili v realne vrednosti, še več — v začetku leta smo živeli celo od sposojenega denarja. Ker je praktično nemogoče usklajevati priliv in odliv denarja za naložbe, si moramo pomagati s sposojanjem denarja od drugih in s posojanjem denarja drugim. Tako imamo v začetku decembra skoraj 700 milijonov dinarjev posojenega

denarja, vendar je to denar, ki ga rabimo za plačilo nakladalca Volvo za mehanizirano skladišče Rečica. Skrbimo za to, da imamo na računih toliko denarja, kolikor ga za redno poslovanje rabimo in da začasni višek denarja posojamo tistim za katere vemo, da ga bodo ob času vrnili in plačali obresti. Zaradi visoke stopnje inflacije moramo danes vsak prosti dinar umno (in tudi zagotovo) naložiti, da bi se obrestoval. Prav zaradi tega smo postali član Interne banke LES — LJUBLJANA. Pričakujemo, da bomo v tej banki lahko varno naglali vse občasne viške denarja po taki obrestni meri, da ne bomo izgubljali pri realni vrednosti denarja.

Prav gotovo so sestavni del gospodarjenja tudi osebni dohodki. Najbrž vemo vsi, da na tem področju

ni »svobode«. Višina osebnih dohodkov je zelo natančno določena z zakonom. Določeni oziroma izračunani znesek razporejamo med seboj po naših pravilnikih. Stopnja rasti osebnih dohodkov le za malenkost zaostaja za uradno priznano stopnjo inflacije.

V tem prispevku pravzaprav nisem mogel povedati tistega, kar sem v naslovu članka napisal. Napisal sem le to, zaradi česar tega ne morem povedati.

Zaključujem lahko le s prepričanjem, da ne poslujemo slabo in da imamo, ne glede na težave v zvezi s prehodom na tržno gospodarstvo, vse možnosti za uspešno poslovanje in primerne osebne dohodke v naslednjem letu.

Jože Legat

Nova zakonodaja na področju prevozov

V letošnjem letu so izšli novi predpisi, ki na področju cestnega prometa prinašajo precej novosti tudi za našo delovno organizacijo. V Ur. l. SFRJ št 50/88 je izšel zakon o temeljnih varnosti cestnega prometa. Njegov namen je, da bi zagotovili čim večjo varnost v cestnem prometu. Poleg drugih novosti in precej višjih kazni za prekrške je za našo delovno organizacijo predvsem pomemben predpis, ki se nanaša na dolžino tovora na vozilu. Določeno je, da sme tovor segati na zadnji strani vozila čez najbolj oddaljeno točko (kamiona ali prikolice) največ za šestino svoje dolžine, ki je kontinuirano oprta na tovarni prostor. Za nas ta predpis pomeni, da pri solo kamionih praktično ne bi smeli voziti daljšega lesa od 5 m, pa že ta dolžina je glede na predpis večja, vendar upamo, da bodo miličniki to še tolerirali. Daljšega lesa kot 5 m pa s solo kamioni po javni cesti ne bomo smeli voziti. To pomeni, da bomo morali pri izdelavi lesa v gozdu ustrezno ukrepati, in sicer tako, da ne bomo kršili cestno prometnih predpisov.

V Ur. l. SRS 35/88 je izšlo več predpisov s področja prometa. Za nas je pomemben pravilnik o vsebini in roku hranjenja potnega naloga ter o vodenju evidence tahografskih vložkov in roku njihovega hranjenja. Ta pravilnik se nanaša na osebna vozila, avtobuse in tovornjake.

Naslednji pravilnik o oznakah in opremi vozil v cestnem prometu med drugim tudi določa, da morajo imeti vsa vozila (osebni avtomobili, kombiji, avtobusi, tovornjaki) v družbeni lasti na vozilu oznako firme.

Najbolj pomemben med vsemi pravilniki je pravilnik o preventivnih pregledih motornih in priklopnih vozil. S tem predpisom so določeni vrsta, vsebina, roki in pogoji za opravljanje preventivnih pregledov. Dnevne preventivne preglede opravlja voz-

nik sam in s podpisom na potnem nalogu ter v knjigi dnevnih preventivnih pregledov potrdi tudi, da je prevzel vozilo v tehnično brezhibnem stanju ali pa vpiše okvare v knjigo. Višja je zahteva za redne preventivne preglede, ki jih je pri osebnih vozilih, kombijih in tovornjakih potrebno opravljati 3-krat letno (na 4 mesece), za avtobuse pa na 3 mesece (4-krat letno). Preventivni pregledi se bodo delali v predpisanim roku po zadnjem tehničnem pregledu. Pravilnik začne veljati 1. 1. 1989, preventivne preglede pa bo potrebno prijeti opravljati po prvem tehničnem pregledu opravljenem po 1. oktobru 1989. Zakonodajalec je verjetno pustil toliko časa, da se izvajalci in uporabniki lahko pripravijo na izvajanje predpisa.

Kaj predpis pomeni za našo delovno organizacijo? Odločiti se bomo morali, ali bomo preventivne preglede opravljali doma ali v kakšni drugi pooblašteni delovni organizaciji. Menim, da bi se ob več kot 110 vozilih, ki jih imamo, morali odločiti, da te preglede opravljamo sami. Ob tej odločitvi pa bomo morali izpolnjevati pogoj, da imamo usposobljene ljudi, ustrezno predpisano opremo in predpisan primeren prostor. Ljudi s primerno izobrazbo je potrebno poslati na tečaje, kjer dobijo potrebna znanja za opravljanje te dejavnosti. Nekaj opreme za te namene že imamo, ostalo bi bilo potrebno še nabaviti. Največji problem pa predstavlja pri nas primeren prostor. Po omenjenem pravilniku (11. členu) mora biti ta prostor ločen od ostalih prostorov, pokrit in zaprt z vseh strani tako, da omogoča delo v zimskem času. Posebna zahteva je tudi, naj bo ta prostor tako opremljen, da kamion s prikolico lahko zapelje skozi delavnico ob preizkušanju zavor na prikolici. V prostoru mora biti tudi kanal za kontrolo podvozja in

krmilnega mehanizma opremljen s hidravličnim ali pnevmatskim dvigalom.

Takega prostora, ki bi ustrezal tem zahtevam, danes v temeljni organizaciji gozdno avtoprevoznništvo nimamo, zato bi nanj morali misliti v okviru rekonstrukcije delavnice. Če se bomo odločili, da bomo preventivne preglede opravljali doma in s tem začeli, kot je predvideno v pravilniku, potem moramo z rekonstrukcijo v avtoparku pričeti v letu 1989.

O preventivnih pregledih bo potrebno voditi ustrezne evidence, potrdilo o opravljenem preventivnem pregledu bo moralo biti stalno v avtomobilu in knjigi izrednih in rednih pregledov.

Ti novi predpisi imajo za cilj predvsem povečanje varnosti v cestnem prometu. V delovni organizaciji pa bo potrebna čimprejšnja odločitev glede opravljanja te dejavnosti, ki je vezana tudi na investicijska vlaganja.

Zvone Šolar

XVII. republiško delovno proizvodno tekmovanje gozdarjev

24. in 25. junija letos je bilo tekmovanje gozdarjev izvedeno v prijetnem okolju gozdarskega šolskega centra v Postojni. Glavni organizator je bilo Gozdno gospodarstvo Postojna.

Prvi dan je bil na sporedu seminar za sodnike, testiranje sodelujočih za teoretični del in posvet »Zagotavljanje in ohranjanje psihofizičnih sposobnosti delavcev«. Praktični del proizvodnega tekmovanja je bil izveden naslednji dan.

Za vsako gozdnogospodarsko organizacijo so nastopili, štirje gozdarji sekači in dva voznika kamionov.

Naši tekmovalci so se uvrstili takole: 27. je bil Ilija Babič, 34. Marko Grmek, 46. Franc Sodja in 63. Darko Preželj. Ekipa gozdarjev sekačev pa je osvojila 10. mesto.

Med gozdarji — vozniki je Milan Knafelj dosegel 16. mesto, Bojan Jensterle pa 22. V skupnem seštevilu sta osvojila deveto mesto.

Ekipna uvrstitev je bila verna potrditev skupnih dosežkov vseh dosedanjih delovno proizvodnih tekmovanj, to je deseto mesto izmed dvanajstih gozdnogospodarskih organizacij v naši republici. Se pač skromno držimo načela »važno je sodelovati...« Res pa je tudi, da

tekmovalna razpoložena nekaterih in vnemanje prehudih strasti, sploh ne sodi na tako reklamno manifestativno prireditev.

Vendar je nekaj pomislov v zvezi z organizacijo in sodelovanjem našega zastopstva na delovno proizvodnih tekmovanjih. Sámo delovanje, tako tekmovalcev kot tudi tehničnih vodij, sodnikov in vodje ekipe, naj bi bilo smiselno in povezano s primerno stopnjo prizadevanosti in odgovornosti. Zato je treba zagotoviti nek minimum potrebne aktivnosti.

Sem sodi pravočasna obveščena vseh sodelujočih. Izvesti je potrebno dva praktična treninga s pregledom teoretičnega dela, s pripravo osebnih zaščitnih sredstev kot tudi pregled in pripravo motornih žag. K tej aktivnosti verjetno tudi sodi stalni delno improvizirani poligon, ki ga je moč kar najhitreje usposobiti in ki lahko služi tudi za druge namene (izobraževanje). Tehnična oprema poligona in merilni instrumenti morajo biti skrbno hranjeni na določenem mestu. Pa tudi pri svečanem mimohodu (letos skozi skoraj pol Postojne), nas ne bi bilo treba biti sram nastopa pod pokrivali z emblemom naše firme.

Miro Kapus

Apartmaji na Mrzlem studencu

Stanovanjski objekti v gozdu so nekoč služili gozdarjem in gozdnim delavcem za bivališča. Zdaj, ko se je vse preselilo v dolino, so ti objekti ostali prazni ali pa preveliki za sedanje potrebe. Nekateri smo oddali v našem drugim delovnim organizacijam ali zasebnikom, v drugih sami razvijamo turistično dejavnost (služijo za oddih našim članom in drugim). Ena od takih je tudi gozdarska kočica na Mrzlem studencu. Severni del je bil prenovljen pred šestimi leti. V njem je revirna pisarna za vse tri revirje Pokljuke, ki imajo sedež na Mrzlem studencu. V južnem delu dela zdaj zaključujejo. V prvem nadstropju sta dva apartmaja z dvema ležiščema. Vsak apartma ima etažno ogrevanje, kuhinjo in sanitarije (WC, umivalnik, tuš). Ogrevanje je na trda goriva, štedilniki so električni.

V pritličju so trije apartmaji, dva z dvema, eden z

enim ležiščem. Vsak apartma ima svoje sanitarije (WC in umivalnik). Za vse tri apartmaje je skupna kuhinja in skupno etažno ogrevanje. V vseh apartmajih je topla voda (električni bojlerji).

Z Mrzlega studenca so možni krajši in daljši izleti po vsej Pokljuki, pozimi pa je možno tudi turno smučanje. Koča ima idealno lego z lepim razgledom na Višelnik, Lipanico, Debelo peč ter na

Triglav.

Dela bodo zaključena v decembru in bo možno kočico uporabiti že za silvestrovanje.

Jože Podlogar

O novih pogojih dela v temeljni organizaciji gozdno gradbeništvo

Ekonomske škarje se nam tudi v gozdarstvu zelo hitro zapirajo. V teh pogojih gospodarjenja pri pomanjkanju investicijskih sredstev se kaže bistveno zmanjšanje del v temeljni organizaciji gozdno gradbeništvo. Po usmeritvah območnega načrta je še za primerno odprtost gozdov pri sedanjem načinu dela potrebno zgraditi okrog 350 km gozdnih cest in tej gostoti še ustrezno število vlak.

1. Da se nam investicijska sredstva zmanjšujejo, nam prikazuje naslednja tabela:

Zgrajene gozdne ceste v km v zadnjih 6 letih

1983	1984	1985	1986	1987	1988
36,96 km	39,46 km	32,80 km	27,61 km	18,88 km	17,50 km

Pri teh podatkih bi za realno sliko morali upoštevati še težavnostni faktor, ker praktično iz leta v leto gradimo v težjih terenih.

Vlake in ostala vzdrževanja cest in drugih objektov so po prvotnem planu ostale na zaključni finančni postavki iz leta 1987, kar pomeni tudi bistveno zmanjšanje proizvodnje.

2. Cilji gradbene v teh spremenjenih pogojih dela:

— zmanjšanje dela v okviru GG Bled bomo nadomestili z deli za zunanje naročnike;

— ohraniti vitalne dele gradbene, predvsem na sektorju nizkih gradenj pri miniranju in strojnih delih;

— zmanjšati število sezoncev in drugih delavcev;

— morebitne prerazporeditve kadrov v okviru GG Bled;

— stimulativnejše nagrajevanje posameznih delavcev pri skupinskem načinu dela;

— boljša izkoriščenost proizvodnih kapacitet in zmanjšanje zastojev zaradi popravil strojev;

— povečati učinkovitost in kvaliteto dela za tuje naročnike na območju občine Radovljica in Jesenice,

kar pomeni med drugim tudi prilagajanje delovnega časa vremenskim pogojem dela.

Poleg naštetih ciljev so še drugi, ki pa bistveno ne vplivajo na poslovne odločitve.

3. Realizacija ciljev in uspešnost poslovanja

3.1. Izvajanje plana v GG Bled

— Ceste bomo izvedli v okviru plana 17,50 km in poraba sredstev znaša 1.082,326.080 din za obdobje do 1. 10. 1988.

— Vlake do 1. 11. 1988

	BO	PO	JE	Rad.	Skupaj
TOZD	77,792.272	78,103.334	25,748.130		181,643.736
TOK	17,973.580	2,725.690	519.200	67,058.155	88,276.625
					269,920.361

Vzdrževanje cest do 1. 11. 1988

	BO	PO	JE	Rad.	Skupaj
TOZD	125,153.634	79,410.180	27,922.130		232,485.944
TOK	2,457.260	5,804.860	14,592.200	24,942.767	47,797.087
					280,283.031

Ostale interne obremenitve pa znašajo še

114,981.346

Plan gradbene v okviru GG Bled bo dosežen kljub nekaterim težavam pri okvarah na bagrih na izkopu tras gozdnih cest na Doliču in Kališah na Tromeji.

3.2 Zunanje storitve

Po rebalansu plana je naša obveza v tem letu 300,000.000 dinarjev realizacije pri zunanjih naročnikih. Do konca novembra smo realizirali 410,253.760 dinarjev za izvajanje različnih del. Naštetjem naj le nekaj večjih naročnikov: Sob Jesenice — sklad za pospeševanje kmetijstva 91,262.065, KZ Bled 25,905.761, Kovinar Jesenice 99,288.280, KZ Bohinj — Srednja vas 45,457.550, Stanovanjska zadruga Kranj 15,608.417, KS Gorjuše 13,755.830, Gradis 10,925.720, KŽK Radovljica

— Dobrča 11,274.730, Iskra Železniki 15,921.250, ABC Pomurka 9,952.800, Obrtna zadruga Jesenice 12,153.328. V teku je še za okrog 50,000.000 del pri ABC Pomurka in Gradbinec Jesenice.

Na podlagi dogovora smo skupno s skupnimi službami prevzeli komplet inženiring — izgradnjo ceste in vodovoda k vodnemu zbiralniku Prešušnik na Hrušici. Podpisana je že pogodba v višini 760,000.000 din z rokom izvedbe konec junija 1989. Sodim, da je to zadnje naročilo Cestnega inženiringa — Projekt predor Karavanke veliko priznanje, hkrati pa nov izziv in velika obveza naše gradbene operative.

Večkrat se v hiši sliši, da gradbeni tehnični kader nima zadosti dela. Poudariti moram, da takšno gledanje ni pravilno, da je bistveno lažje delati doma kot za tuje naročnike. Pri teh delih je obveznejša delovna dokumentacija, več načrtovanja, večji obseg drugih interesov in ne na koncu zagotavljanje finančnih sredstev. Pri vsem tem se moram zahvaliti vsem sodelavcem in delavcem ne samo v gradbeni, ki smo se zavedali težke situacije pridobivanja dela in dohodka za temeljno organizacijo gozdno gradbeništvo.

4. Pogled v prihodnost

Leto 1989 je že nekoliko začrtano glede obsega del doma. Pridobili pa smo že tudi znaten del zunanjih del. Menimo, da bi tudi v bodoče vztrajali na predlaganih ciljih. Zanesljivo je boljše pridobiti manjkajoči obseg del pri zunanjih naročnikih kot pa drastično zmanjšati ali celo opustiti gradbeno dejavnost pri GG Bled. Vzdrževanje že obstoječe prometne mreže celotnega gozdnogospodarskega območja zahteva primerno strokovno usposobljenost in tehnično opremljenost, ki je ni moč pridobiti čez noč.

Andrej Klinar

Poučna ekskurzija kmetov, članov samoupravnih organov GG Bled

Kmetje, člani samoupravnih organov Gozdnega gospodarstva Bled so bili 23. novembra 1988 na poučni ekskurziji. V Komeni so obiskali lončarsko zadrugo in se seznanili z lončarsko obrtjo. V podjetju delajo razne lonce in korita za rože, vaze, kuhinjsko in okrasno posodo. V Jugoslaviji so edini s tako obsežno proizvodnjo, zato vse sproti prodajo v Jugoslaviji, za izvoz pa imajo premajhne zmogljivosti.

V Mengšu so si ogledali semenarno in drevesnico SEMESA-DIKE. Gozdne in tudi razne okrasne sadike gojijo na površini 60 ha. Letno vzgojijo in prodajo deset milijonov raznih sadik starih štiri leta. Za svoje potrebe in za vso Jugoslavijo pa tudi za

izvoz nabirajo seme sami s svojimi delavci s semenjakov na Jelovici, Pokljuki in drugih gozdnih širom Slovenije. Smreka, na primer, obrodi na vsakih sedem let, zato seme za vsakoletno sajenje hranijo v hladilnicah. Smrekovih in borovih storžev po odvzemu semena ne pokurijo, temveč jih izvozijo. Trenutno jih odkupujejo po 500 dinarjev za kg, za namen izvoza, iz njih pa izdelujejo okraske.

Na gradu KRUMPERK so si ogledali konjeniški center biotehniške fakultete univerze Edvarda Kardelja. Redijo konje haflingerje, norike in druge pasme za jahalni šport. Konji jim baje prinašajo le izgube in ne dobička (?) Med potjo so si ogledali tudi dve usmerjeni kmetiji. Predvsem so bili navdušeni na kmetiji v Črnem grabnu. Mladi kmet z zato prirejenimi stroji obdeluje zelo strma zemljišča. Redi predvsem krave mlekarice in ima vzporedno s tem tudi prirejo mesa. V razgovoru s kmeti kooperanti GG Bled je pojasnil, da sedanja cena mleka nič več ne omogoča nadaljnega napredka, ker so cene krmil, strojev in ostale kmečke opreme veliko previsoke v primerjavi s ceno mleka, da bi lahko menjal in dopolnjeval iztrošeno kmečko, predvsem strojno opremo.

Take ekskurzije, kot je na kratko opisana, so za kmete kooperante zelo koristne, ker se tudi sicer med seboj pogovorijo o raznih problemih in možnostih gospodarskih izboljšav na zasebnih kmetijah.

Ciril Rozman

Debela jelka je kljubovala času — ne pa tudi vandalizmu

Debela jelka je kljubovala času . . .

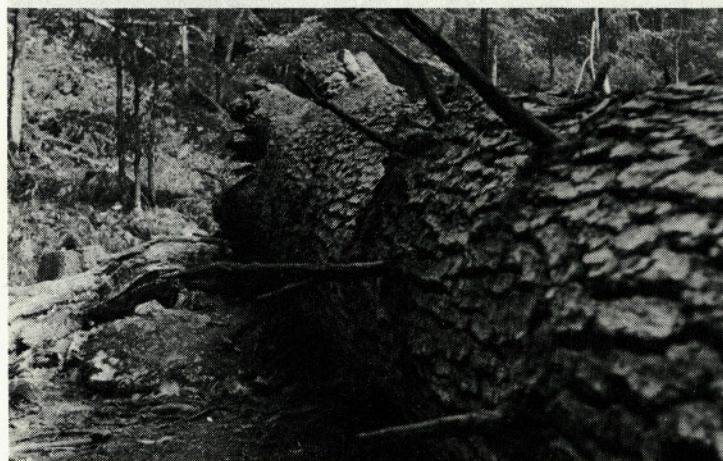
Ob drugem prazničnem julijskem dnevu se je nad Poljško planino pod Roblekom v Begunjsčici dvignil stebrast dim. Zagorelo je v votlini našega najdebelejšega iglavca — debele jelke.

Prizadevanja begunjskih gasilcev so pogasila ogenj in dim, pred tem pa je skupina treh priložnostnih sekačev s tržiške strani posekala vse

okolinske drevje. Napaka je bila nepopravljiva, zato so teden zatem debelo jelko pordrli vetrovi.

In komentar? Tudi v gore so začeli zahajati vandali in s svojim vandalizmom začeli uničevati najdragocenejše naravne spomenike in njih posebnosti.

N. L.

ne pa tudi vandalizmu

Predsednikovo delo

V javnosti je vzbudil pozornost podatek, ki ga je predsednik Mikulić nedavno povedal: jugoslovanski delavec dela 3,5 ure dnevno.

Temu podatku moramo dodati opredelitev, da pomeni povprečje opravljenega dela v delovnem razmerju z upoštevanjem vseh dopustov in odsotnosti. Zato naj ne misli, kdor je naredil za pol »šihita« delo, da je že na povprečju.

Za primerjavo še nekaj tujih podatkov:

nemški delavec 6,4 ure
japonski delavec 7,85 ure
(praktično ne uporablja dopusta)
Ivan Veber

Interna banka LES

Decembra naj bi začela delovati Interna banka LES s sedežem v Ljubljani, ki jo poleg GG Bled ustanavlja še 10 ustanoviteljic z 8.600 delavci:

— AERO Celje
— AERO Medvode
— ALPLES Železniki
— ELAN Begunje
— Gozdno gospodarstvo Bled
— Gozdno gospodarstvo Kranj
— INTERTRANS Ljubljana

— JELOVICA Škofja Loka
— LIP Bled
— SLOVENIJALES Lesna industrija Idrija
— ZLIT Tržič

Za delavce, ki bodo varčevali osebni dohodek na njenem računu, se bo obrestoval s 5-krat višjo obrestno mero, kot je v banki za vloge na vpogled. Obresti bodo pripisane mesečno.

Ivan Veber

Snegolom na Pokljuki

Te dni je minilo leto, odkar je sneg povzročil katastrofalno škodo v gozdovih Pokljuke in tudi drugod. Ko slišimo besedo »snegolom«, se takoj vprašamo kdaj, kje, kakšen, koliko?

Snežiti je začelo 23. novembra popoldne in je snežilo, vmes tudi deževalo, vse do 29. novembra. Drevje je bilo pravljico obloženo z debelo snežno odejo. Pod težo snega in ledu se je drevje lomilo in podiralo.

V nedeljo, 6. decembra, je nastopila odjuga, drevje se je otreslo težkega oklepa, sicer bi bila katastrofa lahko še mnogo večja.

Snegolom je bil po vsej površini Pokljuke v nadmorski višini 1000 do 1500 m od letvenjaka do starejšega debeljaka, kar do sedaj ni bilo, saj smo bili prepričani, da sneg lahko lomi samo v mlajših sestojih. Glede ekspanzije bi lahko rekli, da je bilo več škode v južnih ekspanzijah kakor v severnih. Poškodovane so predvsem krošnje, nekaj drevja je po-

drtega tudi s koreninami. Prva groba ocena je bila 30.000 do 40.000 m³. Po oddelkih in odsekih smo ocenjevali med 8. in 11. decembrom. Gibanje po terenu je bilo zelo oteženo. Odprti (zorani) sta bili samo cesti Zatrnik—Rudno polje in Gorjuše—Mrzli studenec.

Ves predel proti Kranjski dolini, Zajavorniku in naprej proti Kleku, je bil zaprt. Treba je bilo peš. Tla so bila zaledenela, pomrznjena. Ni se dalo s smučmi, težko s krplji, peš pa se je udiralo. Kratkemu času in težki prehodnosti terena je bila primerna točnost ocene snegoloma. Ocenjevanje snegoloma je tudi težje od ocene vetroloma. Pri vetrolomu večina drevja leži na tleh, je v skupinah — vrtincih na večji ali manjši površini. Snegolom je treba ocenjevati po polomljenih vrhovih, ki ležijo po tleh. Seštevek ocen po objektih nam je dal številko 25.000 m³.

Ker so bile vremenske razmere ugodne (ni bilo preveč

snega), smo proizvodnjo takoj (točno 8. decembra), preusmerili na izdelavo snegoloma. Decembra smo izdelali že 1.840 m³ (neto m³).

Januarja so nam prišli na pomoč delavci iz temeljne organizacije Bohinj, Jesenic in temeljne organizacije kooperantov, d. e. Radovljica. Tudi vse naše delavce iz gozdnogospodarske enote Mežakle smo preusmerili na izdelavo snegoloma na Pokljuki. Tako je bilo zaposlenih 60 do 70 ljudi. Sektor za urejanje gozdov je izdelal navodila za odkazilo drevja, predvsem kriterije za odkazilo manj poškodovanih dreves. Posek prav vseh poškodovanih dreves bi povzročil prevelike rane v sestojih.

Nekaj smo tudi prihranili na prevozi. Odpadel je prevoz v Radovno, na Mežaklo, delavci temeljne organizacije kooperantov, d. e. Radovljica so se vozili z našim avtobusom.

Odkazovalo se je sproti ali vsaj samo za nekaj dni naprej, in sicer tako, da bi bile v primeru novo zapadlega snega sečne enote zaključene.

Normirali smo teamsko in sproti. Sodelovala sta dva vodje priprave in vsakokratni delovodja. V enajstih mesecih je bilo oblikovanih 284 sečnih enot. Gozdnega reda nismo delali sproti, ker bi ga bilo v celoti težko narediti. Veje so bile primrznjene v sneg, včasih vrh, del drevesa ali celo drevo.

Krojenje je bilo prilagojeno nadaljnji predelavi. Les v južnem delu Pokljuke smo za predelavo krojili na skladišču Bohinj, s severnega dela pa za predelavo na skladišču Rečica.

Izdelali smo režim prometa. Predvsem smo koristili možnost krošnje vožnje, da je bilo srečevanj čim manj. Tovornjaki so bili razporejeni tudi glede na možnost obratovanja.

Dinamika poseka po mesecih je bila naslednja (v neto kubikih) — samo gozdnogospodarska enota Pokljuka:

	m ³
januar	5.808
februar	6.467
marec	3.122
april	1.591
maj	3.437
junij	4.218
julij	2.428
avgust	2.140
september	2.599
oktober	2.194
november	2.302

Tako je bilo na Pokljuki do konca novembra izdelano 37.306 m³ (brez 1.840 m³ izdelanih v decembru 1987), v enoti Mežakla 7.388 m³ in v enoti Bled 541 m³.

Od te količine so delavci ostalih temeljnih organizacij naredili:

temeljna organizacija Bohinj	3.081 m ³
temeljna organizacija Jesenice	2.425 m ³
temeljna organizacija kooperantov, d. e. Radovljica	5.270 m ³
tečajniki	50 m ³
skupaj	10.826 m ³

Plan poseka naše temeljne organizacije je 36.500 m³ (brez levega in desnega brega Radovljice). V enajstih mesecih smo posekali 45.235 m³. Od tega so nam drugi posekali 10.826 m³, torej smo sami posekali 34.409 m³. Če ne bi imeli pomoči, bi nam 1. decembra manjkalo do plana še 2.091 m³. Ali nam bo v decembru to uspelo, ne vem? Vedeti pa je treba, da bo letos povprečno posekano drevo imelo okrog 0,79 m³, ob izvajanju bi imeli redne sečnje pa le 0,51 m³.

Pri tako obsežnem delu pa seveda ni šlo povsem brez težav in problemov. Marsikaj se človek tudi sam uči, pridobi si mnogo izkušenj in spoznanj. Navajam nekaj ugotovitev:

- traktorista ni bilo na delo. Nihče od skupine sekačev ni hotel voziti traktorja, čeprav so bili vmes tudi traktoristi. In traktor je stal ... ;
- sekači brez klinov;
- skupine razporejene preblizu skupaj, ogrožena je bila varnost;
- delavci so bili različno vodeni. Eni zelo dobro, drugi slabo. Rezultati in razlike so se pokazale na koncu meseca;
- gozdar ne zna strasirati vlake;
- odkazilo brez premerke;
- poleg toliko snegoloma, odkazilo tudi zdravih dreves;
- ko je začelo snežiti, nekateri sekači niso hoteli v gozd po orodje. Ko je prenehalo snežiti, smo morali nalašč orati zaradi tega orodja.

Spomladi je naše delo sovpadlo z rastičvijo in valjenjem velikega petelina. Zadevo smo sporazumno s Triglavskim narodnim parkom rešili tako, da smo se umaknili s petelinjih rastišč. Upamo, da so sporazum sprejeli tudi petelini in so kure srečno speljale svoje kebkce.

Ker pozimi ni bilo mogoče v celoti izdelati snegoloma (vrhači ali cela drevesa v snegu), smo spomladi morali delo dokončati. Vsaka skupina je dodelovala v svojih sečnih enotah. Samo ena temeljna organizacija ni za seboj dokončala začete delo. Bili smo razočarani, ko smo morali sami opraviti že plačano delo.

Jože Podlogar

Uspehi redukcije podlubnikov z biotehnično metodo ob pomoči biološkega nadzora koristnih živali

Kot del biocenoze je bila populacija velikega smrekovega lubadarja (*Ips typographus*) pred katastrofalnim vetrolomom v svoji normalni. Zaradi objektivnih vzrokov v zamujanju (ne)pospravila napadle množice smrekovih dreves (zaprtost, vremenski pogoji, velika površina idr.), pa so se življenjski pogoji (neizdelan vetrolomni material, še stoječe amputirano ali drugače fiziološko oslabeledo drevje) tako izboljšali v korist podlubnikov, da je stopnja natalitete vrste začela grozljivo rasti (Preseki, 3/84, str. 8). Zato je bilo potrebno hitro in nujno ukrepati. Sreča v veliki nesreči je bil takoj dosegljiv sintetični populacijski feromon pheroprax v namen redukcije populacije knaverja.

Prva postavitev lovnihi pasti sega v pomlad 1985. leta, ko so bile sistematično razvrščene po in ob vetrolomnih površinah (konfiguracija terana, smer gibanja zraka, ostanki sestojev in drugo) in označene s številko oddelka kot tudi zaporedno število pasti in vrisane v gozdnogospodarsko karto. Na podlagi tako registriranihi lovnihi naprav je bila tudi izdelana sprotna (letna) in celotna dosedanja (štiriletna) evidenca redukcije škodljivca.

Nekateri niso verjeli v uspešnost redukcije z biotehnično metodo

Spominjam se, da so ob začetku nekateri močno dvomili v uspešnost zatiranja s to metodo. Navajeni so bili pač »klasične«, t. j. lovljenja lubadarja v lovne nastave, kasnejše izdelave in požiganja lubja z zalego škodljivcev.

Ker pa sta izdelava lovnihi dreves in požiganje časovno sovpadala navadno s sušnim poletnim obdobjem, je tako nastajala velika nevarnost gozdnih požarov, tretiranje z insekticidi pa smo gozdarji v gozdu vedno odklanjali.

Glede na obseg in intenziteto ujme in kako so bili po njej prizadeti gozdovi (Preseki, 3/84, str. 8) je bil čisti nesmisel polagati lovna drevesa v vetrolomni prostor. Takrat je bil edini, ob izbiri klasične metode redukcije, in odločujoči faktor, čas. Za pospravilo tolike napadle lesne mase ga vsekakor ni bilo dovolj. Nastopilo je obdobje biotehnične metode redukcije škodljivca, ki je bila učinkovita, predvsem pa »čista« v smislu ekološke zavednosti gozdarjev.

Danes nevarnih Tomažev ni več, praktično pa tudi ni več obsežnejših in manj obsežnih žarišč velikega lubadarja, zahvaljujoč biokemiji in eliminaciji konkurenčnega materiala kot pogoju za reprodukcijo in širjenje malih napadalcev.

Z izbiro BTM so štiriletni rezultati dokaz prizadevanj in uspešnosti službe za varstvo gozdov

Pred usodno ujmo so bili podlubniki do gostote tako imenovanega železnega praga, torej v položaju svoje normalne številčnosti, ki jim je pripadala v zdravem, vitalnem gozdu. Vzrok za normalno, oziroma latentno stanje, so bili dobro gospodarjeni gozdovi, se pravi, sprotno so bili tako rekoč tradicionalno izvajani preventivni ukrepi. Poznali smo gozdno higieno.

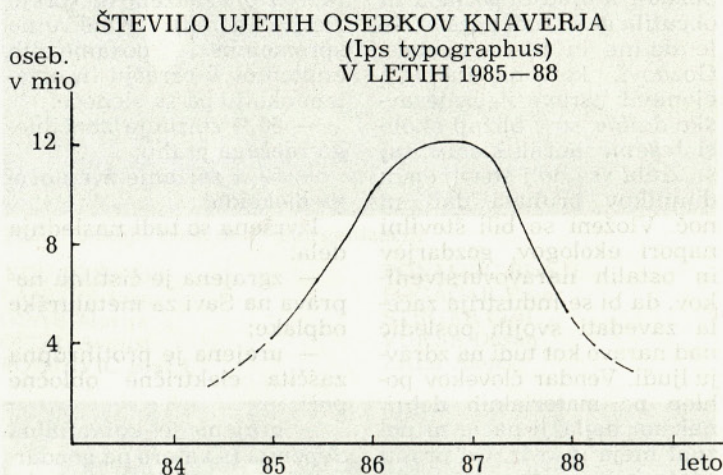
Potem pa se je s porušitvijo velikih gozdnih površin zavrtelo vse v prid eruptivne namnožitve podlubnikov. Potrebno se je bilo odločiti za nujne profilaktične in represivne ukrepe v smislu terapije ostankov gozdov.

Sprva samo z BTM (1985) zaradi še ne izdelane vetrolomne biomase, kasneje (1986) pa že s kombinirano BTM in klasično metodo redukcije škodljivca. Leto kasneje smo na ta način postopek ponovili, v naslednjem (1988) letu pa zaradi zanemarljivega uspeha in dragih stroškov opustili metodo lovnihi dreves in se poslužili samo biotehnične metode (Preseki, 4/85, str. 7, 1/88, str. 5).

Verjetnost krivulje gradacije — baza je število ujetih osebkov

Menim, da so štiriletni evidenčni podatki zadosten dokumentacijski vir za predstavo gradacije knaverja. Število ujetih osebkov je vzorec, odvisnost, oziroma korelacija s spreminjajočo se gostoto in porazdelitvijo osebkov v prostoru.

Torej: ob izpolnitvi vseh integralnih pogojev v smislu nameščanja lovnihi pasti, naj bi bilo tudi število ulovljenih osebkov odraz številčnosti populacije, ki jo uspešno reduciramo z dovolj zgoščenimi različnimi tipi pasti do takšnega obsega, ki je vzdržan, oziroma »nevturalen« do svojega okolja.

Analiza števila reduciranihi hroščkov za prizadevno 4-letno obdobje je presenetljiva

Če menimo, da je bila gostota populacije knaverja pred vetrolomom izpod železnega praga, ga zaradi tako rekoč nepregledne površine in obsega poškodovane mase gozdnega drevja (1984) niti nismo mogli registrirati. Tudi to je dokaz, da je bilo stanje »normalno«.

Tako smo leta 1985 ujeli 4,5 milijona, leta 1986 10,5, leta 1987 12,0 in letos 4,7 milijona hroščev.

Iz podatkov in oblike frekvenčne krivulje je razvidno, da je gradacija (verjetno) opravljena, kulminacija sega v lansko leto (1987), letos pa se je število ujetih osebkov tesno izenačilo s prvim letom redukcije (1985).

Glede na grafičen prikaz poteka gradacije menim, da bomo v prihodnjem letu z redukcijo že tako uspešni, da si bomo v jeseni 1990 leta čestitali k velikemu uspehu. Seveda biti pa bomo morali pošteni: uspeh ne bo samo naš, naš bo samo njega del. Zakaj?

Ali smo na biološki nadzor nad škodljivci čisto pozabili?

Zanimivo je, da nas v »hiši« kot tudi inšpektorje vedno le zanima, koliko, kdaj in kje smo položili kontrolna in lovna drevesa, kdaj in kako smo jih izdelali, kakšna je bila intenziteta napada itn. Vsi pa zanemarjajo biološki nadzor nad škodljivci, ki prezentira varstvo, podpiranje in razmnoževanje živali, ki nenehno reducirajo škodljivce kot njih naravni tekmeči. Prav ti so porok naravnega ravnotežja, ki ga občasno porušijo ujme, največkrat pa mi sami.

Nabava ptičje krme je bolj podpiranje mode krmljenja ptič v naseljih kot pa distribucija semena v gozdove in njih periferije (vasi).

Poznamo ptice, stalne prebivalce gozdov? Kakšne so, ktere, kako se imenujejo, kje so razširjene in v kolikšni gostoti in s čim se prehranjujejo? Poznamo mravlje, njih koristnost in pomen za gozd? Poznamo morda še druge koristne žuželke, ki nam zdravijo gozdove?

Če vse to prepustimo svoji indolenci in resničnosti, smo blufirji do narave v pravem pomenu besede.

Zaključek

Menim, da sem dokazal uspešnost biotehnične metode, s pomočjo katere smo opravili (in bomo z njo nadaljevali) redukcijo lubadarja. Prihodnje leto nam bo opisane izsledke, oziroma domneve, verjetno potrdilo.

Ne smemo pa pozabljati (če smo doslej), da pri odkazilu moramo puščati v gozdu drevesa z votlinami, da smo dolžni nameščati umetne (estetske) valilnice, da moramo krmiti ptice v gozdovih in, da moramo pospeševati širjenje mravljišč iz vzroka, da podpremo pomemben delež biološkega nadzora gozdu koristnih vrst živali.

Ostati brez gozda — pomeni ostati brez prvobitnega, morda še celo več, brez današnjega psihično-rekreativnega prostora.

Nikolaj Lapuh

Odgovorni urednik: Nikolaj Lapuh. Tehnični urednik: Milena Černe. Člani: Ivan Veber, Miro Kapus, Alojz Mertelj, Stane Kunej, Tadej Vidic, Boris Ahac. Tisk: TK Gorenjski tisk Kranj. Naklada: 600 izvodov.

Ugasli ognjeniki

Jesenice poznamo že stoletja kot železarsko mesto, ki ga je znana rdeča zavesa prahu obdajala skozi celo zgodovino njenega obstoja. Zadušljivega prahu nismo poznali le ljudje, poznala in občutila ga je tudi narava cele doline in njene okolice. Gozdovi, kot najvitalnejši element narave Zgornjesavske doline, so v bližnji okolici Jesenic morali kloniti, saj so žrela vse bolj številnejših dimnikov bruhala dan in noč. Vloženi so bili številni napor ekoloških, gozdarjev in ostalih naravovarstvenikov, da bi se industrija začela zavedati svojih posledic nad naravo kot tudi na zdravju ljudi. Vendar človekov pohlep po materialnih dobrinah na najlažji način ni poznal meja in ovir. Od prahu rdeče hiše so obnovili, nečista voda je odtekla, pljučne bolnike so poslali na Golnik, gozdovi pa so molče trpeli in umirali.

Končno je razvoj sodobne tehnologije in gospodarske krize, v kateri smo se znašli, potrkal tudi na vrata jeseniške železarne. Ugasnili so plavži, onemela je aglomeracija in martinovke, ki so toliko desetletij proizvajale železo in jeklo ter dajale kruha železarjem. Žalostni so bili obrazi plavžarjev, ko je ugasnil zadnji velikan, na katerega so bili navezani z vsem srcem, toliko svetlejši pa so lahko obrazi vseh tistih, ki si prizadevamo za čisto okolje, za zdrave gozdove.

Gozdove je zajel čistejši zrak, žal pa jih veliko ni dočakalo te odrešitve, saj so omagali v bitki za preživetje. In prav te ogolele površine kličejo na pomoč. Na potezi smo gozdarji, da obnovimo zeleno zaveso, ki nam daje kruha in ljudem zagotavlja življenje. Pristopiti bomo morali strokovno in načrtno saj se kažejo posledice zmanjšanja zelene odeje v spremembah mikroklimi in v pedoloških ekscesih.

V nadaljevanju želim predstaviti nekaj količinskih

kazalcev sprememb v ozračju in ostalem okolju.

Najpomembnejši je podatek, da se je kakovost ozračja toliko izboljšala, da sedaj spadajo Jesenice v drugi razred onesnaženosti (preje tretji razred). Konkretne spremembe posameznih emitentov v ozračju in ostalem okolju pa so sledeče:

- 90 % znižanje značilnega rdečega prahu;
- 52 % znižanje žveplovega dioksida.

Izvršena so tudi naslednja dela:

- zgrajena je čistilna naprava na Savi za metalurške odplake;

- urejena je protihrupna zaščita električne obločne peči;

- urejena je komunalna deponija (s katero pa gozdarji nismo popolnoma zadovoljni).

V programu del na ekološkem področju ima Železar na Jesenice še nekaj vzpodbudnih načrtov.

Priznati je treba, da je storjen velik korak k boljšemu okolju, vendar se že kopčijo novi za okolje prav tako težki problemi. Naj jih nekaj naštejemo:

- avtocesta »Bratstva in enotnosti« s karavanškim predorom;

- trase elektrovodov za Železarno in karavanški predor;

- razvijanje žičničarskih kapacitet v Zgornjesavski dolini na neprimernih lokacijah;

- izvajanje agromelioracij na labilnih terenih in ob nepravem letnem času.

Vse to in še kaj nas poziva k nadaljnemu boju za boljše okolje in čisto naravo, kakršno so nam zapustili predniki v varstvo, da jo bodo lahko dočakali naši vnuki v taki obliki, kot je bila. Upam, da je primer jeseniške železarne tista lastovica, ki bo prinesla pomlad tudi za ostale ekološke probleme in streznila tiste, ki se ne zavedajo, kako drage so take napake.

Andrej Avsenek

Referendum o izstopu delovne organizacije

GG Bled iz članstva v SOZD GLG Bled

Delavci temeljnih organizacij in delovne skupnosti so se na referendumu dne 31. 5. 1988, kmetje — člani TOK pa v času od 25. do 31. 5. 1988 odločali o izstopu

delovne organizacije GG Bled iz članstva v SOZD GLG Bled.

Izid referenduma je bil naslednji:

TOZD

	Št. del. (km.) po imen.	Glasovalo	Odsotnih	Za izstop	Proti izstopu	Nevelj. glas.	% za
Bohinj	74	64	10	53	6	5	71,6
Pokljuka	82	75	7	73	2	—	89
Jesenice	46	40	6	35	3	2	76
TOK							
— delavci	62	60	2	57	1	2	91,9
— kmetje	1.147	883	264	816	67	—	71
Gradbeništvo	43	42	1	41	—	1	95
Avtoprevoz.							
in delavnice	61	56	5	53	1	2	86,9
DSSS	55	48	7	47	1	—	85
Skupaj	1.570	1.268	302	1.175	81	12	74,8

Delegati delavskih svetov TOZD, TOK in DSSS so ugotovili, da so se delavci z večino glasov odločili, da GG Bled izstopi iz SOZD »GLG«

ter določili datum izstopa. GG Bled izstopa iz SOZD »GLG« 31. 12. 1988.

Zdravko Silič

Odlikovanja SFRJ za naše delavce

Z ukazom Predsedstva Socialistične federativne republike Jugoslavije št. 38 z dne 6. maja 1988 so bili za zasluge in uspehe pri delu, pomembne za napredek države, odlikovani trije delavci naše delovne organizacije.

JERE STANE je bil odlikovan z redom dela s srebrnim vencem za pomembne uspehe pri uvajanju gozdne mehanizacije in usposabljanju mladih delavcev ter za aktivno delo v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah. Pri svojem delu se je vedno boril za red, disciplino, poštenost in za razvoj samoupravnih odnosov ter za izboljševanje pogojev dela delavcev v gozdarstvu. V samoupravnih organih, sindikatu in v osnovni organizaciji ZK je opravljal najodgovornejše funkcije.

LEGAT JOŽE je prejel red dela s srebrnim vencem za uspešno opravljanje komercialne, finančne in računovodske funkcije. Kot odličan poznavalec zakonodaje in ekonomskih zakonitosti je tudi najpomembnejši tvorec normativnega urejanja sa-

moupravnih družbenoekonomskih odnosov v delovni organizaciji. Aktiven je tudi pri delu družbenopolitičnih organizacij, kjer s svojim znanjem in prizadevnostjo doprinese k poglobljenu samoupravnih družbenoekonomskih odnosov.

ROGAN ŠTEFAN je prejel red dela s srebrnim vencem za dolgoletno uspešno delo v vseh fazah gozdnega dela ter za izredno vestno opravljanje nalog ekonomista v temeljni organizaciji gozdarstvo Pokljuka. Ves čas svojega dela je bil aktiven pri delu samoupravnih organov in v družbenopolitičnih organizacijah. Opravljal je vrsto najpomembnejših funkcij v samoupravnih organih, sindikatu in osnovni organizaciji Zveze komunistov. Med delavci uživa velik ugled in zaupanje.

Odlikovanja je podelil podpredsednik skupščine občine Radovljica tov. Bernard Tonejc na proslavi 25. 11. 1988.

VSEM ODLIKOVANECM ISKRENO ČESTITAMO!

Proslava v počastitev Dneva republike

S kulturnim programom so popestrili našo proslavo učenci osnovne šole Bled

25. novembra je Konferenca osnovnih organizacij sindikata GG Bled organizirala proslavo v počastitev 45-letnice II. zasedanja AVNOJ-a. Kot že vrsto let so se nam tudi letos na proslavi predstavili učenci osnovne šole dr. Josipa Plemlja z Bleda s prijetnim kulturnim programom. Kulturnemu programu je sledila podelitev priznanj in nagrad delavcem. Podpredsednik skupščine občine Radovljica tov. Bernard Tonejc je izročil trem našim delavcem za zasluge in uspeh pri delu, pomembne za napredek države, red dela s srebrnim vencem. Predsednik Konference osnovnih organizacij sindikata tov. Andrej Avsenek in predsednik sveta delovne organizacije tov. Albert Vidic pa sta podelila priznanja delavcem za 10, 20 in 30 let dela v združenem delu ter nagrade delavcem GG Bled, ki so letos odšli v pokoj.

Programu je sledilo družabno srečanje z zakusko, ki sta jo pripravili prizadevni kuharici Reza Podlogar in Olga Bernard. Za dobro razpoloženje je poskrbel naš muzikant Gaber.

Jubilanti za 30-letno delo

AMBROŽIČ Rajmond
BENEDIK Franc

ČORALIĆ Mehmed
ERLAH Gabrijel
KAJMEL Friderik
KLINAR Anton
MURKO Kristina
PANIĆ Todor
VIDMAR Uroš

Jubilanti za 20-letno delo

ČUDEN Janko
GANIĆ Jure
KRAMAR Francka
KUNČIĆ Franc
MARKELJ Janez
MILINOVIĆ Frano
MULEJ Ana
PODLOGAR Reza
POLANC Janez
POLANC Vinko
PONJAVIĆ Blaž I.
SODJA Janko
ŠOLAR Milena
TOMAN Valentin
URH Jože
ZALOKAR Slavko

Jubilanti za 10-letno delo

ARH Bojan
BABIĆ Ana
BUČIĆ Ivo
CVIJIĆ Gojko (1956)
HRIBAR Bogdan
KAPUS Miro
KLARIĆ Kata
KOVAČIĆ Milena
KRNIČAR Peter
OGRIN Marija
REPINC Silvo
SODJA Zdravko
STARE Janez
TEJIĆ Petra
VAVPOTIĆ Lijana

Delavci, ki so v letu 1988, odšli v pokoj, so:

BUČIĆ Jozo
CVIJETIĆ Jovo
CVIJIĆ Djordje
ČUDEN Stanko
ERGARAC Nikola
GRGIĆ Drago
JELOVČAN Franc
JUG Cvetka

Tudi v pokoju zvest delovni organizaciji

KOVAČ Štefan
LANGUS Ivan
ODAR Marija
OITZL Avgust
PONJAVIĆ Blaž I.

PONJAVIĆ Blaž II.
POGAČAR Franc
STRGAR Ciril
VUKŠA Dušan
ZRIM Alojz

Bohinjci na sindikalnem izletu

Veliko nas še vedno misli, da je poglavitna naloga sindikata dober izlet. Tudi naši sindikalni voditelji so to vzeli resno in uspelo jim je. Vsi vemo, da organizacija izletov ni hvaležna naloga, idej je veliko, posebno dragih. Toda tudi predlog, da bi bil sindikalni izlet brezplačen oziroma z minimalno lastno udeležbo, za večino ni bil vabljev.

Kocka je padla — izlet bo! Cilj izleta Brioni, vmesna postaja počitniški dom naše delovne organizacije v Piranu, organizacija lastna.

Na lepo septembrsko soboto (25. 9.) smo se z »domačim-zloščnim« avtobusom, ki ga je krmaril Janko, odpeljali proti morju. Vmesno ustavljanje nam je dalo vedeti, da je sezona sindikalnih izletov na višku, saj do kave v okrepčevalnicah ob avtocesti nismo mogli priti.

V zgodnjem dopoldnevu smo prispeli z avtobusom prav pred počitniški dom. Po krajšem postanku z nastanitvijo v domu, smo nadaljevali pot proti Brionom, s postankom za dobro kosilo v restavraciji »Na klancu« v Seči.

Potovanje je potekalo po načrtu, kot sta ga sestavila Tončka in Robert. Brez zastojev in nepotrebnega čakanja smo z ladjo iz Fažane prispeli na Brione. Razkazal nam jih je vodič po točno določenem zaporedju iz ozvočenega

vlaka (safari, vile, nasadi...). Druge posebnosti (ogleda Titove spominske sobe, prostore s pokloni tujih državnikov, živalski vrt in nekatere kulturne spomenike) smo si ogledali peš.

V Fažano smo se vrnili polni nepozabnih vtisov. Razpoloženje nam je pokvarila le cesta proti Piranu, ki je bila nekoč namenjena beneškim trgovcem, ne pa današnjim motoriziranim turistom.

Ob vrnitvi v Piran smo si pripravili sindikalno večerjo (kranjska klobasa), po njej so si nekateri poiskali nočno zabavo, največ pa se nas je odločilo za počitek.

Nedelja je bila naša, saj nismo bili odvisni od programa, ki ga nudijo agencije. Po prijetnem kohanju smo se odločili, da si spotoma domov ogledamo še Škocjanske jame. Ogled je bil zahteven, toda nihče ni obupal, saj smo vsi premagali dolžino jame, ob zadovoljstvu da smo videli nekaj veličastnega.

V Bohinj smo se vrnili zvečer, utrujeni in polni lepih vtisov.

Zahvaljujemo se delovni organizaciji, ki nam je dala na razpolago počitniški dom in temeljni organizaciji za posojilo avtobusa.

Z malo dobre volje in lastne angažiranosti je izlet lahko tudi lep in poceni.

Vida Ažman

V pokoj so odšli

Kovač Štefan

Rojen 2. 12. 1935 v Čepincih v Prekmurju. Možnosti zaposlitve v domačem kraju so bile v povojnih letih zelo majhne, zato je leta 1953, kot številni drugi, prišel na Gorenjsko in se zaposlil pri Gozdnem gospodarstvu Bled v gradbeni grupi. Prva delovna leta je preživel na področju Bohinja, kjer ga srečamo pri graditvi telefona na Rovtarico ter izgradnji gozdarskih blokov v Bohinjski Bistrici. Tudi v upravni stavbi TOZD gozdarstva Pokljuka je vtakano njegovo delo.

Po odsluženju vojaškega roka se je vrnil v Bohinj, in sicer na gozdno upravo kot gozdni delavec — nakladalec kamionov. Leta 1960 je prišel na skladišče Rečica, kjer je bil dve leti zaposlen pri maklanju celuloze. Od tu je odšel zopet h kamionom za nakladalca, nato pa 12 let za merilca na Pokljuko. Ko je bilo zgrajeno mehanizirano skladišče na Rečici v letu 1983, je bil razporejen na delovno mesto pult II. Tu je opravil tudi izpit za strojnika. S tem se je usposobil za vsa dela na skladišču. Vsekozi je bil marljiv, vesten in zanesljiv delavec. Med sodelavci je užival ugled, zato je bil tudi često izvoljen v samoupravne organe. Tudi v sindikatu je prizadevno in plodno sodeloval. Težina dela, poleg često slabih vremenskih pogojev, je vplivala, da mu je zdravstveno stanje začelo počasi, a zanesljivo pešati.

Zadnja leta je moral često iskati zdravniško pomoč. Invalidska komisija je ugotovila, da njegovo zdravstveno stanje ne prenese več naporov zahtevnega dela ter ga v juniju tega leta invalidsko upokojila.

Vso svojo 31-letno delovno dobo je preživel in bil zvest svoji delovni organizaciji

GG Bled. Zato mu ob odhodu v pokoj želimo predvsem zdravja in ob prijetnem družinskem okolju še mnogo srečnih in zadovoljnih let.

Jug Cvetka

Rojena 5. 8. 1934 v Ljubljani.

Rojenice so ji namenile življenje v okolju očaka Triglava in poključskih gozdov. Svoj dom je dobila v Gorjah, kjer si je tudi ustvarila družino.

Svojo drugo in obenem prvo in dokončno zaposlitev v gozdarstvu je pričela v letu 1956 pri »Jelki« in Poslovni zvezi Radovljica. Od 1961 leta dalje pa vse do upokojitve je bila zaposlena na gozdni upravi — sedanjem TOZD gozdarstvo Pokljuka, kjer je združevala dela in naloge administratorke.

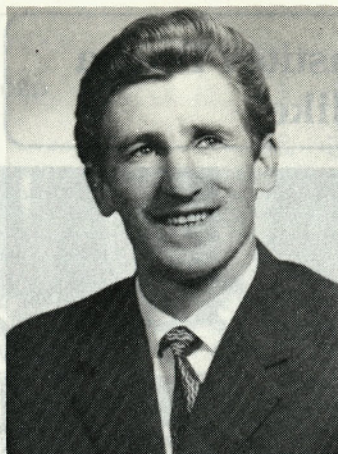
Vzporedno s krčenjem »upravnega aparata« ob odhodih v pokoj, se je tudi delo porazdelilo oziroma dodelilo ostalim sodelavkam. Svoje delo je opravljala vestno, z veliko prizadevnosti in zanesljivosti. V dolgoletni delovni dobi je bila aktivna v samoupravnih in družbenopolitičnih organizacijah, kjer je tvorno in prizadevno sodelovala.

V mesecu juniju smo se na Mežakli poslovili od Cvetke ter ji po 34-letni delovni dobi zaželeli v pokoj veliko zdravja in počitka ter čim več lepih in srečnih trenutkov v življenju.

Čuden Stanko-Vasnar

Luč sveta je zagledal pred 55 leti na Gorjušah.

V delovni organizaciji Gozdnega gospodarstva Bled se je zaposlil v letu 1959 kot sezonec-sekač. Že naslednje leto je bil sprejet kot stalni gozdni delavec. Zaradi prizadevnosti in marljivosti se je ob delu

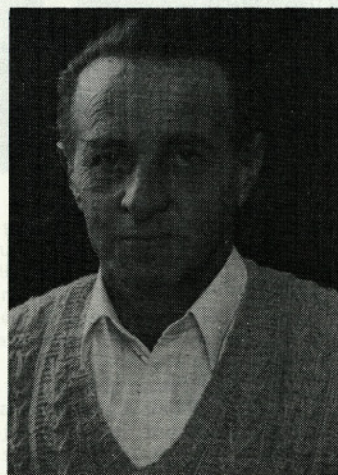

usposobil tudi za traktorista. Tako ga srečujemo kot pridnega in vestnega delavca, bodisi v poseku, gojenju, spravilu ali kateremkoli drugem gozdnem opravilu.

Težki delovni in vremenski pogoji so začeli puščati posledice na njegovem zdravju. Invalidska komisija mu je leta 1985 priznala status invalida III. kategorije. Ker je bil še vnaprej preveč priden »pri novem lažjem« gozdnem delu, mu ni uspelo dobiti nadomestila, ki mu je pripadalo kot invalidu III. kategorije.

Stanko je bil vesele in živahne narave. Vedno se bo mo spominjali njegove »fraztonarce«, ki mu je bila zvesta spremljevalka ob raznih zaključkih, prireditvah ali izletih kolektiva.

Ob odhodu v zasluženi pokoj po 31-letni delovni dobi mu želimo predvsem zdravja ter še mnogo srečnih in zadovoljnih let.

Ciril Strgar

Rodil se je 29. 9. 1935 na Gorjušah na samem obrobju poključskih gozdov.

Svojo delovno življensko pot je začel in končal pri Gozdnem gospodarstvu Bled. Kot sezonec sekač, se je že leta 1952 zaposlil pri Gozdni upravi v Bohinju. Naslednje leto je delal na upravi Pokljuka in nato zopet dve sezoni v Bohinju do odhoda k vojakom. Po odslu-

ženju vojaškega roka se je vrnil na delovno mesto v Bohinju in ostal tam dve leti, nakar se je leta 1959 zaposlil na gozdni upravi Pokljuka kot sekač.

Zaradi vestnosti pri delu ter umskih sposobnosti se je z izobraževanjem ob delu usposobil za traktorista in žičničarja in si tako pridobil potrebno znanje za vsa dela gozdne proizvodnje. Ta dela je opravljal marljivo do leta 1963.

Želja po znanju in večjem usposabljanju ga je pritegnila, da je opravil še manjka-joče vozniške izpite »C« in »D« kategorije. Tako se je že v tem letu »preselil« v obrat avtoparka, kjer je združeval delo pri prevozu lesa iz gozdnih delovišč.

Ko se je v letu 1979 Gozdno gospodarstvo Bled opremilo z avtobusi za prevoz delavcev na delo, je bil Ciril Strgar tisti, ki je prevzel naloge voznika delavskega avtobusa iz Koprivnika in Gorjuš na delovno mesto. Na tem delovnem mestu je ostal vse do svoje upokojitve. Težki delovni in vremenski pogoji gozdnega dela so začeli puščati posledice na njegovem zdravju. Različne bolezni, predvsem pa bolečine v hrbtu, so zahtevale stalne obiske pri zdravnikih.

Invalidska komisija je ugotovila, da zaradi zdravstvenega stanja ne more več opravljati del in nalog voznika avtobusa in ga invalidsko upokojila v avgustu letošnjega leta.

Po 34-letni delovni dobi pri Gozdnem gospodarstvu Bled, mu želimo ob prijetnem družinskem okolju obilo zdravja ter še mnogo srečnih in zadovoljnih let.

Langus Ivan

Rojen 5. 8. 1931 na Gorjušah.

Kot sekač je pričel z delom na gozdni upravi Pokljuka v letu 1966. Pred tem pa je bil zaposlen na lesnem obratu Tomaž Godec v Bohinju. Pri svojem delu v poseku in gojenju ali kateremkoli gozdnem delu je bil marljiv in vesten. Tudi njemu je kmalu začelo pešati zdravje. Že leta 1979 je bil od invalidske komisije zaradi astme pripoznan kot invalid II. kategorije z 4-urnim delavnikom. Odslej je delal le »lažja« gozdna dela, kakšna so ta dela pa vemo.

Kot dober strokovnjak za izdelavo škodel je v zimskih mesecih izdeloval le-te. Svoje znanje je nesebično prenašal tudi na druge. Kljub težkemu zdravstvenemu stanju pa je kot klena gorenj-

ska grča vzdržal in si »pri-slужil« 34 let delovne dobe.

Letos v cvetočem maju je bil invalidsko upokojen. V pokoji mu želimo veliko zdravja ter polno srečnih in zadovoljnih trenutkov. Kolektiv TOZD gozdarstva Po-

kljuka se njemu kot vsem ostalim letošnjim upokojen-cem zahvaljuje za njihovo delo in doprinos za boljši jutri delovne organizacije GG Bled.

TOZD gozdarstvo Pokljuka

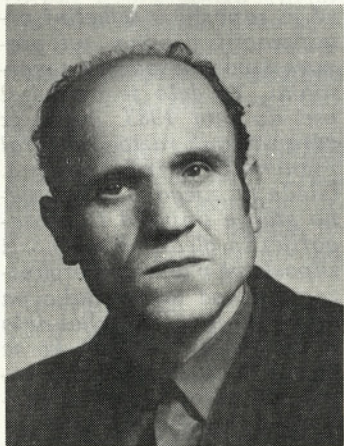
V letošnjem letu se je veliko delavcev temeljne or-ganizacije gozdarstva Jesenice upokojilo, največ zara-di invalidnosti, starostno pa se je upokojil le

JOZO BUČIĆ, star 58 let z dopolnjenih 35 let de-lovne dobe. Svojo delovno »kariero« je zaključil v mesecu maju.

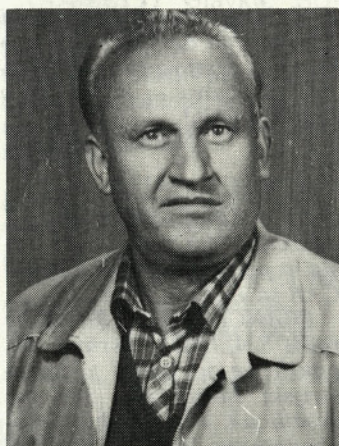
V letu 1964 se je zaposlil kot sekač v gozdnem obratu na Jesenicah in vse do upokojitve ostal zvest naši delovni organizaciji. Kot sezonski delavec je prej že večkrat delal in tako vzdrževal svojo številno družino, kruh pa si je služil tudi v tujini. Čeprav je čutil, da bi lahko še delal, se je odločil, da se predčasno upokoji in kolikor toliko še zdrav uživa pokojnino.

Delo sekača ni bilo lahko, še posebno ne v letih, ko je bila motorna žaga še redkost, družinsko življenje pa zaradi slabih prometnih povezav tako daleč.

Delal je v revirjih Dovje-Mojstrana, največ časa pa v Kranjski gori. Vsi so ga imeli radi, kajti bil je do-ber delavec, s svojo preprostostjo in šegavostjo pa jih je večkrat tudi zabaval. Slovo je bilo težko, toda en-kratno — gostija je bila, da malo takih.

Jozo BUČIĆ

Dušan VUKŠA

V maju smo se poslovili tudi od našega prijaznega in dobrodušnega DUŠANA VUKŠA, močnega in krep-kega, »da bi gore prestavljal«, če bi mu le-to dopuščale njegove izrabljene kosti, posebno pa še kolk desne no-ge. Dve leti je upal, da se mu bo zdravje izboljšalo in bo ponovno lahko prijel za motorko in junaško podiral drevesa. Toda zdravstveno stanje je bilo tudi po dveh letih bolovanja isto in le malo časa je lahko vzdržal na nogah tako, da tudi cestarska opravila ni mogel opravljati, kot bi jih sam rad.

Velikokrat smo skupaj posedeli, »zamezili«, popili šilce »mekane« in takrat se je rad spominjal časov, ko je 1963. leta pričel z delom kot sekač. Veliko je moral prepeščati, tudi po dve uri v eno smer, sedaj pa se je nerad podal na Jesenice. Med prvimi je začel delati z motorno žago kot skupinovodja. »Pod sabo« je imel še štiri delavce, ki so družno opravili posek in spravilo lesa ter nacepili nič koliko kubikov drv.

V delovni organizaciji se je tudi družbeno poli-tično udejstvoval in bil nekaj let član Zveze komuni-stov, član delavskega sveta temeljne organizacije, bil delegat SIS in več let deloval kot član naše osnovne organizacije sindikata.

Tudi življenje v tujini mu ni bila neznanka, saj je kot sekač delal tri mesece v Švici, a pri tem pozabil, da mora tudi za to delo imeti ustrezna potrdila in doku-mente, če hoče, da bi se mu tudi ta čas štel v delovno dobo.

Čeprav se je težko poslovil, pa nas kljub obljubi, da se kmalu spet vidimo, še ni obiskal — doma je le najlepše, kljub prezgodnji upokojitvi in slabi invalid-ski pokojnini.

Tudi MARIJI ODAR bolezen ni dopuščala, da bi delala in uživala polno pokojnino. Na priporočilo in-validske komisije se je morala predčasno posloviti od štedilnika, kjer je 27 let uspešno kuhala.

18 let je kuhala »hudourničarjem«, nato pa se je odločila, da bo za spremembo in zaradi vsakodnevn-e vožnje, kuhala še »gozdarjem«. Tako naj bi spoznala tudi njihov okus in zadovoljstvo ob njeni prehrani, kot je to spoznala pri prejšnjih »jedcih«. Ni bilo pripomb in delavci so se kmalu navadili njenega jedilnika, nji-hov apetit pa je le s težavo »krotila«.

Ker je živela vaško življenje, je bila tudi družabna in se je rada udeleževala delovnih proslav in priredi-tev, kjer je lahko s sodelavci zaplesala in se poveselila ter jim pokazala, da se ne zna »sukati« samo okoli šte-dilnika.

Tudi BLAŽ PONJAVIĆ — »debeli Blaž« je bil ju-nak, da bi gore premikal in so drevesa padala kot po-košena trava, ko je v njegovih rokah zapela motorka.

Pri tem pa so mu začele pešati oči, moral je na operacijo, ki pa mu je pomagala le v toliko, da ni osle-pel.

Bil je ves nesrečen, ko ga je invalidska komisija obvestila, da mora zaradi teh dveh majhnih stvari — oči — predčasno v pokoj. Čeprav že 58 let star, pa je še vedno čutil, da bi lahko nadaljeval z delom, če bi do-bro videl in se družil s sodelavci kljub temu, da so se mu oglašale še druge tegobe modernega časa.

Kot bi se dogajalo v zgodbah, pa na njegovo mesto in po njegovih stopinjah že stopata sinova Ivo in Mar-ko, za katera upamo, da bosta uspešno nadaljevala gozdarsko in očetovo delo ter ga o vsem tem tudi ob-veščala.

BLAŽ PONJAVIĆ — »Blaško« je začel kot sezonski delavec in več let »nabiral« delovno dobo po nekaj me-secev na leto, ko se je vendarle odločil, da se redno za-posli v temeljni organizaciji gozdarstvo Jesenice.

Ne velike in močne postave, a žilav, se ni ustrašil gozdarskega dela in prizadevno sekal drevesa.

Čeprav so mu misli vedno uhajale v domači kraj k družini, ki ji je pomagal in jih obiskoval, kadar je le mogel, pa je bil Blaško tudi družaben in vesel delavec in vsi smo bili radi v njegovi družbi.

Z obiska v domačem kraju ni nikoli prišel praznih rok, vedno je povabil sodelavce na »mezo« in »mekano«, noč je bila takrat prekratka, na delu drugi dan pa težka glava.

Sekaško delo ga je utrudilo, zbolel je in z delom nadaljeval kot gojitelj in cestar.

Kot bi že slutil, da bo moral predčasno zapustiti delo in družbo, je predlagal, da bi skupaj praznovali veliko noč kar na travniku za samskim domom. Vsi so pri tem sodelovali in rejen odojek se je kmalu pekel na ražnju. Vzdušje je bilo veselo in prisrčno ter trajalo v noč, čeprav jim je ponagajal dež in mraz.

Leta so storila svoje. Blašku so dokončno pošle moči, bolezen se mu je naselila v »dušo in telo« in ho-češ nočeš se je moral po sklepu invalidske komisije upokojiti.

NIKOLA ERGARAC je pred nekaj leti doživel ne-zgodo, zaradi katere je kasneje postal epileptik. Zara-di poškodbe, ki jo ni »staknil« pri delu, je več kot eno leto delal le lažja gozdarska dela. Želel je sicer nada-ljevati z delom kot v svojih najboljših letih, ko je več-krat presegal kot pa dosegal normo, a mu bolezen tega ni dopuščala.

Včasih pred poškodbo je bil njegov delavnik dolg in le noč mu je ostala za počitek. Tudi po končanem delavniku namreč ni miroval, temveč je pomagal sose-dom pri njihovem vsakdanjem delu, največkrat pa jim je nacepil drv za vso zimo.

(Nadaljevanje na 12. strani)

V pokoj so odšli

(Nadaljevanje z 11. strani)

Po poškodbi je prejemal invalidnino, s katero pa se ni sprizajnil do danes, saj ni bila obračunana za tisti čas, ko je bil na višku svoje moči, temveč za čas rehabilitacije.

Kakor se je razveselil invalidske upokojitve, pa se je s težkim srcem poslovil iz svoje delovne sredine.

Na višku svoje moči in delovnega elana je moral iznenada »pod nož« in v kratkem času so ga morali večkrat operirati v prepričanju, da bo kot »popravljen motor« spet lahko normalno nadaljeval z delom. Vse te operacije pa niso kaj dosti pomagale in v mesecu novembru se je DRAGO GRGIČ moral invalidsko upokojiti.

Začel je pred 28 leti kot sekač, nadaljeval kot traktorist, končal pa kot gojitelj — cestar v revirju Dovoje-Mojstrana. Sam je moral v začetku preživljati svojo številno družino, sedaj pa so otroci zrasli in za gozdarsko delo je navdušil svojega starejšega sina, ki bo nadaljeval z gozdarsko tradicijo, saj sedaj nudi več ugodnosti kot pa takrat, ko se je zaposlil Drago.

Polde Strajnar

Franc JELOVČAN

Ko sem prihajal z gozdne učne poti prek Zgošinega mostička na Mošensko polje, sem ob dolgem kozolcu opazil, kako pridno nekdo vdeluje v late turšičino slamo.

Velik, tršat mož je s počasnimi, pa neustavljivimi gibi polnil praznino pod ozko streho.

Ko sem ga prepoznal, mi je zaigralo v srcu. Menil sem, da bo vse tu bolje steklo, za kar ga tokrat želim, kot pa doma za mizo in med belimi stenami. Ustavil sem se. Ni me opazil, zato sem nekaj trenutkov še občudoval njegovo hribovsko pridnost.

Potem mu je, tisti' čut povedal, da ga nekdo opazuje. Ko me je zagledal, mu je na obraz zlezla mehko in ustnice so se mu razpotegnile v širino in ob svojih koncih blago navzgor.

»Dober dan, Francelj! kje te najdem in ob tem zgodnjem, oblačnem dopoldnevu. In kaj delaš — si postal kmet?«

Bolj prijazno me je gledal, kot odgovoril na pozdrav in vprašanje.

Stopil sem med stog in

voz, potem sva sedla na slamo in začela.

»29. junija si bil invalidsko upokojen. Vemo, da je tak mejnik prezgoden za tvoja leta. Nesreča je bila, nesreča v gozdu, ko si si po »šihitu« pripravljaj potrebno razliko drv za zimo. Težke vrece ti je zadalo orodje, pa še kaj drugega ti je ostalo, česar ne začeliš. Tudi za tvoj primer velja: konec dober — vse dobro.«

Francelj je pokimal z glavo, še bolj veselo gledal in rekel: »Ja, res je. Na koncu ali pa že na začetku bi se lahko končalo drugače. Danes sem zadovoljen.« Redka jata vran je priletela streljaj od naju pobirat na njivo zgubljena zrna zlate koruze. Njih let me je spomnil na začetke in pota vsakogar. Pa sem ga poprosil, naj znova pripoveduje o sebi. Kot takrat, ko je bil uvekovečen v Presekih, ob priložnosti proglasitve za najboljšega delavca za leto 1981 pri GG Bled.

Zresnil se je, pogled pa mu je ušel med priletele sive ptice. Oči je premikal z leve v desno in zopet nazaj in zdelo se mi je, da jih preštva. »V zeleni Poljanski dolini, v vasi Zgornja Žetina, sem 29. marca 1935. leta prvič zavekal v ta svet. Pa še šest jih je pred mano in za mano vekalo pod isto streho. Tako nas je bilo sedem, kot teh ptic, sedem lačnih ust na kajži, ki je imela nekaj oddaljenih ozkih in kratkih njiv v strmih robovih. Ko sem postal fant, sem moral od skupne sklade k drugi, k svoji. Poiskal sem si zaslužek v gozdu za Blegošem, potem na goratem Jezerskem. Prevlekel sem dolge kilometre jeklene žice, pa z njo zvlekel za tisoče mere lesa.

Potem sem kupil staro hišo v Mošnjah. Pa tudi delo sem dobil pri vas. Hišo sem z leti preuredil, posodobil. Danes nas je v njej že več. Tudi vnučka imam!« Obraz mu je sijal, ko ga je omenil.

Ko sem ga pred dobrim mesecem obiskal, ga je pestoval, s koleno dvigoval in spuščal in mu dvigoval drobne ročice. Učil ga je: dirja, dirja konja! »Koliko let pa si pustil v naših gozdovih?« sem bil radoveden za druge. »Dvaindvajset se jih je steklo skupaj. Potem pa se je zgodilo...« Gledal je na pusto spraznjeno njivo, se obrnil in začel popravljal slamo v latovju. Vedel sem, da bova končala s pogovorom, kjer porablja čas v prid svojega dela.

»Francelj! Lepo je bilo, ko si nas poletnega popoldneva povabil pod pravljicne Felsove hraste na Senožetih, da smo se zadosti časa poslavljali ob tvojem odhodu od skupnega vsakdneva in se ob svetlem, visokem mesecu razšli po svojih poteh.«

V tisti skovani spomin, ki smo mu ga dali, smo krepko in z vso vestjo zapisali: Francu Jelovčanu — sodelavci s hvaležnostjo!

Nikolaj Lapuh

Iz temeljne organizacije gozdno avtoprevoznništvo in delavnice sta v letu 1988 odšla v pokoj FRANCI POGAČAR in ALOJZ ZRIM.

FRANCI POGAČAR se je rodil 5. 4. 1933 v Krmici. Za poklic se je izučil v industrijski metalurški šoli na Jesenicah. Pri Gozdnem gospodarstvu Bled se je prvič zaposlil leta 1954 v gradbeni, kjer je delal pet let. Leto dni je nato prebil v temeljni organizaciji Pokljuka, nakar se je v začetku leta 1961 zaposlil v temeljni organizaciji avtoprevoznništvo, kjer je kot terenski mehanik ostal vse do svoje upokojitve. S 37-letni in 7 meseci delovne dobe se je letos 25. 6. starostno upokojil.

Frančka danes poznajo vsi delavci pri Gozdnem gospodarstvu Bled, saj je kot terenski mehanik prikrižaril

vse naše območje, ko je popravljaj gozdarsko in gradbeno mehanizacijo. Pri svojem delu ni samo rutinsko odpravljaj napak, pač pa je tudi razmišljaj, kako delovne naprave izboljšati, da bi s tem dosegli boljšo učinkovitost in lažje delo. Kot rezultat takega dela je nastala tudi marsikatera tehnična izboljšava (3 BV — 450). Svoje znanje je prenašal na mlajše rodove motoristov in strojnikov, saj je predaval na naših internih tečajih o strojnih delih in vzdrževanju, pri čemer mu je koristno služila njegova bogata praksa. Pri sodelavcih je užival zaupanje in ugled, zato je bil večkrat izvoljen v naše organe samoupravljanja. Tako je bil pred upokojitvijo tudi član sveta delovne organizacije.

ALOJZ ZRIM je bil rojen 14. 6. 1932 v Kuzmi v Prekmurju. Pot za delom ga je v letu 1955 zanesla na GG Bled, kjer je prvih 10 let delal pri temeljni organizaciji gozdarstvo Pokljuka kot sekač in traktorist. V letu 1965 se je zaposlil v temeljni organizaciji gozdno avtoprevoznništvo kot voznik tovornjaka. To delo je opravljal vse do leta 1983, ko je iz zdravstvenih razlogov moral prenehati z vožnjo kamiona. Glede na njegovo zdravstveno stanje (invalid III. kategorije) in glede na možnosti zaposlitve v temeljni organizaciji je od takrat dalje pa do upokojitve opravljal delo vratarja. Do 1. 6. 1988, ko se je tov. Alojz invalidsko upokojil, je zbral 37 let in 5 mesecev delovne dobe.

Alojza smo poznali v kolektivu kot umirjenega in pridnega delavca. Sodi v tisto generacijo naših sodelavcev, ki so na svojih plečih doživljali ves razvoj gozdarske mehanizacije in pogojev dela v gozdarstvu. Zal mu zdravje ni dopuščalo, da bi dočakal polno delovno dobo.

Obema sodelavcema želimo ob odhodu v pokoj dobrega zdravja in upamo, da ju bomo lahko še večkrat pozdravili med delavci naše temeljne organizacije.

Zvone Šolar

Zahvali

Ob naši, nam še nedoumljivi izgubi dragega moža in očeta, se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih.

Hvala za darovano cvetje, izrečeno sožalje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo tov. Podlogarju za poslovilne besede in sodelavcem s Pokljuke za finančno pomoč.

Ohranite Tomčkovo prijaznost in toplino v spominu.

Donaval Majda, Peter in Maja

Ob boleči izgubi drage hčerke Simone se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem TOZD avtoprevoznništvo in delavce DSSS za izrečena pisna in ustna sožalja ter darovano cvetje.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaluloči:
Niko Palovšnik z družino

Disciplinski postopki v letu 1988

V času od 1. januarja do 30. novembra 1988 je skupna disciplinska komisija GG Bled v disciplinskem postopku obravnavala:

1. **CVIJIČ** Cvetka (TOZD gozdarstvo Bohinj) zaradi neopravičenega izostajanja z dela in mu izrekla disciplinski ukrep prenehanje delovnega razmerja;

2. **PAUREVIČ** Tadijo (TOZD gozdarstvo Jesenice) zaradi vinjenosti na delu in mu izrekla ukrep prenehanje delovnega razmerja, izvršitev ukrepa pa pogojno odložila za 3 mesece;

3. **DOŠENOVIČ** Dušana (TOZD gozdarstvo Jesenice) zaradi vinjenosti na delu in mu izrekla ukrep prenehanje delovnega razmerja ter izvršitev pogojno odložila za 3 mesece;

4. **ZUPAN** Ludvika (TOZD gozdno gradbeništvo) zaradi nepravilnega ravnanja pri miniranju in mu izrekla ukrep prenehanje delovnega razmerja s pogojno odložitvijo izvršitve za 6 mesecev;

5. **JOŠAR** Draga (TOZD gozdno gradbeništvo) zaradi nepravilnega ravnanja pri miniranju in mu izrekla disciplinski ukrep javni opomin.

6. **VERTELJ** Branka (TOK zasebni sektor) zaradi

neopravičenega izostajanja z dela in vinjenosti na delu ter mu izrekla disciplinski ukrep prenehanje delovnega razmerja, izvršitev pa pogojno odložila za 1 leto;

7. **KOROŠEC** Anico (TOK zasebni sektor) zaradi nevestnega, nepravilnega in nepravočasnega opravljanja delovnih nalog pri obračunu odkupa lesa ter ji izrekla ukrep prenehanje delovnega razmerja s pogojno odložitvijo izvršitve za 1 leto;

8. **GORZETTI** Slavka, **SOKLIČ** Antona, **KOVAČIČ** Ivana, **SOKLIČ** Janka, **ARH** Marka, **OSENCIČ** Saša in **MILINOVIČ** Frana, vse iz TOZD gozdno gradbeništvo, zaradi neopravičenega izostanka z dela in neizpolnitve delovnih obveznosti ter jim izrekla naslednje disciplinske ukrepe:

GORZETTI Slavku, **SOKLIČ** Antonu, **KOVAČIČ** Ivanu, **SOKLIČ** Janku in **OSENCIČ** Sašu prenehanje delovnega razmerja s pogojno odložitvijo izvršitve za 3 mesece;

ARH Marku prenehanje delovnega razmerja s pogojno odložitvijo izvršitve ukrepa za 1 leto,

MILINOVIČ Franu pa disciplinski ukrep opomin.

Marija Ogrin

Izlet sindikata Pokljuke

Na kratko bi opisal izlet »mini« ekipe našega sindikata. Po izvedbi ankete nas je ostalo samo dvanajst. Kaj narediti? Gremo, smo dejali. 22. 10. 1988 smo se zbrali v našem centru. Andrej in Ciril iz Koprivnika in Gorjuš sta »pobrala« Gorjance, ostali pa smo prišli v delavski center sami.

Vodja te »mini« ekipe je bil Jaka Rožič. Odhod ob 7. uri zjutraj proti Ljubljani in nato po stari cesti do muzeja BISTRA. Tam smo si ogledali vse zanimivosti

od gozdarstva, lovstva do avtomobilov maršala Tita. Nekaj dni po našem obisku v tem muzeju, so »strokovnjaki« odnesli stare puške kremenjače neznanu kam.

Od muzeja smo se odpeljali po stari cesti proti Postojni, seveda po znanih Planinskih ridah. Med vožnjo nas je motil dež, zato smo jo mahnilo naravnost proti Sežani in od tam proti Tomaju, teranu, pršutu in »Micneku« nasproti. Janko Pogačar iz Sp. Radovne nas je sprejel kot

brat brata, pa čeprav je imel dela čez glavo, kajti »Lahi« so požrešni ljudje.

Kljub zadregi nas je lepo postregel s kruhom, teranom in pršutom.

Slovo od Janka, ki smo ga poznali vsi, ni bilo lahko. Od To-

maja nas je vodil Jaka peljal na Lokve in od tam na Vrhniko in v Ljubljano.

Zadnja postaja, letališče Lesce. Večerja, klepet in nato zopet na izhodiščno mesto.

Pavel Tolar

Šport

Tekmovanje pomeni tudi sprostitvev

Delo na področju športa in rekreacije pri Gozdnem gospodarstvu Bled za leto 1988 je zaključeno. Z doseženimi rezultati na posameznih tekmovanjih smo lahko zadovoljni. Nastopili smo na občinskih sindikalnih igrah, letnih kot zimskih igrah SOZD GLG in zimski lesariadi.

V moški konkurenci je nastopilo 32 tekmovalcev, v ženski pa samo 9 tekmovalk. Število udeležencev iger v letu 1988 se je v odnosu na lansko sezono zmanjšalo iz 102 na samo 41 tekmovalcev. Verjetno obstaja vzrok za tak padec zanimanja za šport in rekreacijo.

Še enkrat osvežimo spomin na dosežene rezultate, kjer je ekipa GG Bled igrala vidnejšo vlogo:

25. lesariada — **KOBLA** 5. 3. 1988 (smučarsko tekmovanje gozdarjev, lesarjev in lovcev Slovenije). Organizator ELAN Begunje.

Rezultati:

Veleslalom — ženske

do 25 let
15. Medja Mojca
od 26 do 35 let
19. Bizilj Alenka
30. Osterman Ana

nad 45 let

1. Ažman Vida

17. Černe Milena

Veleslalom — moški

do 25 let
4. Košir Aleš
20. Preželj Darko
od 26 do 35 let
3. Šemrl Janez
6. Mertelj Janez

od 36 do 45 let

2. Klinar Andrej

13. Šolar Zvone

nad 45 let

7. Lakota Peter

Teki ženske

I. kategorija

7. Osterman Ana

II. kategorija

Bizilj Alenka

IV. kategorija

5. Bešter Marija

Teki moški

I. kategorija

10. Kokalj Feri

II. kategorija

16. Boškovski Drago

III. kategorija

2. Kobilica Pavel

IV. kategorija 1.

Ahac Boris

11. zimske igre SOZD GLG

Organizator LIP Bled — Zatrnik 27. 1. 1988

Rezultati

Veleslalom — ženske

do 30 let

6. Medja Mojca

30 do 40 let

8. Bizilj Alenka

9. Papler Vida

13. Osterman Ana

nad 40 let

4. Ažman Vida

Veleslalom — moški

do 27 let

7. Preželj Darko

11. Kunej Stane

od 27 do 35 let

2. Šemrl Janez

4. Mertelj Janez

15. Kokalj Feri

21. Cesar Zdravko

od 35 do 45 let

3. Gorzetti Slavko

11. Kunčič Franc

16. Silič Zdravko

nad 45 let

1. Klinar Andrej

2. Lakota Peter

18. Ogris Kristl

20. Rožič Jaka

Rezultati

Teki — ženske

30 do 40 let

4. Papler Vida

6. Osterman Ana

Teki — moški

do 35 let

13. Kokalj Feri

od 35 do 45 let

1. Kobilica Pavel

5. Boškovski Drago

6. Kunstelj Štefan

nad 45 let

2. Ahac Boris

Na tekmovanjih občinsko sindikalnega merila smo najboljše rezultate dosegli v veleslalomu, odbojki (moški) in namiznem tenisu. Z večjim zanimanjem za šport in rekreacijo pri GG Bled pa bi bili rezultati boljši tudi v drugih tekmovalnih panogah.

Dušan Lazar

Letovanje v letu 1988

Sezono v počitniškem domu Piran smo začeli tako kot vsako leto, to je 20. junija, zaključili pa 18. septembra. Razpolagamo z 38 ležišči in 6 pomožnimi. Dom je bil zaseden 90 dni s skupnim številom nočitev 2.500. Letovalo je 85 družin.

Poleg počitniškega doma razpolagamo še s petimi prikolicami oziroma z 21 ležišči. Prikolice so bile postavljene:

- dve v Premanturi (zasedenost 120 dni);
- ena v Rovinju (zaradi odjav in onesnaženega morja v avgustu je bila zasedenost samo 37 dni);

— dve na Krku (zasedenost 127 dni).

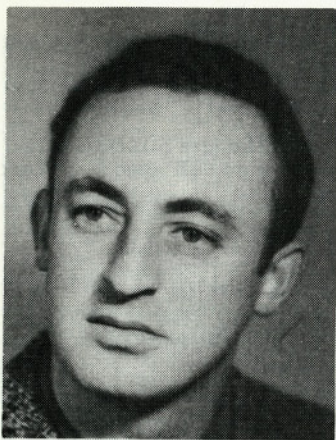
V počitniških prikolicah je letovalo 30 družin.

Ob tej priliki bi radi opozorili vse delavce, da prijavitelj letovanja vzamejo bolj resno, saj je bilo v letošnjem letu kar 33 primerov, ko so delavci iz takšnih ali drugačnih razlogov odjavili, s čimer so povzročili veliko nepotrebnega dela.

Ker interes za letovanje v počitniških enotah vse bolj narašča, je sklep Konference osnovnih organizacij sindikata GG Bled, da služba za plan poišče možnosti za nakup dveh garsonjer.

Milena Černe

V spomin

Osemnajstega marca smo se na gorjanskem pokopališču poslovili od TONČKA DONAVALA.

Rodil se je v Beogradu, od koder sta se z mamo preselila na Laze. Osnovno šolo je obiskoval v Gorjah. Leta 1955 je šel v nižjo gozdarsko šolo v Idrijo in januarja 1956 napravil končni izpit. Nastavljen je bil za pomočnika revirnega vodje na Mežakli. 1957. leta je bil merilec pri kamionih, septembra pa je odšel za logarja na Rudno polje in tam ostal do odhoda v JLA 1. 9. 1958.

Po prihodu iz JLA je bil dodeljen za pomočnika revirnega vodje v Kranjski dolini in od februarja 1961 na Rudnem polju. Po upokojitvi dotedanjega revirnega vodje 1. 1. 1965 je prevzel Rudno polje kot revirni vodja. Na tem mestu je bil osem let. Med tem časom si je ustvaril družino in v bloku v Gorjah dobil družinsko stanovanje.

Ker motorizacija takrat še ni bila tako razvita, je večji del tedna preživljal na Rudnem polju. Ker gozdarska kočna na Rudnem polju stoji poleg vojaških kasarn, se je spoprijateljil z mnogimi oficirji JLA in z njimi preživel mnogo lepih trenutkov.

V letih 1964 do 1970 je končal dopisno srednjo gozdarsko šolo v Postojni. Avgusta 1971 je prevzel mesto tehnika za mehanizacijo, to je tisto delo v gozdarstvu, ki mu je najbolj ležalo — delo s stroji, z motorji. Stanoval je v dolini in tako lahko več časa posvečal svoji družini.

Marca 1980 je močno zbolel. Po okrevanju še istega leta v jeseni je zamenjal službo. Prevzel je revir Kranjsko dolino. V času njegovega službovanja v tem revirju so bili obdelani najtežji tereni na Kleku in zgrajene solidne traktorske vlake.

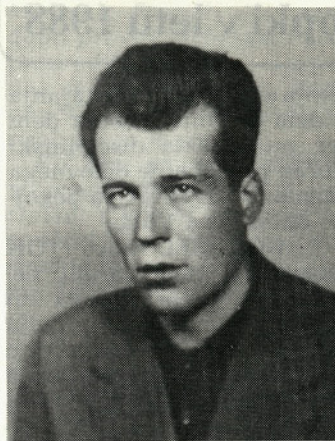
Avgusta 1986 je drugič zbolel. Po okrevanju so mu zdravniki svetovali naj zamenja terensko delo, ker mu škodujeta tako mraz kot visoke temperature.

Odšel je na skupne službe v proizvodni sektor. Zaupane so mu bile zahtevne analize predvsem pa nadzor in kontrola nad skladnostjo med normiranjem in obračuni.

Bil je član raznih samoupravnih organov, predsednik samoupravnih delavske kontrole TOZD in delovne organizacije, predsednik delavskega sveta temeljne organizacije. Na zborih delavcev se je vedno oglašal, nepravilnosti kritiziral. S svojim načinom podajanja ni vnašal slabe volje ali celo jeze. S svojo navzočnostjo je deloval sproščeno in pomirjevalno.

Udeležba na njegovi zadnji poti je dokaz, da smo ga imeli radi. Ohranili ga bomo v spominu kot dobrega, poštenega in priljubljenega tovariša.

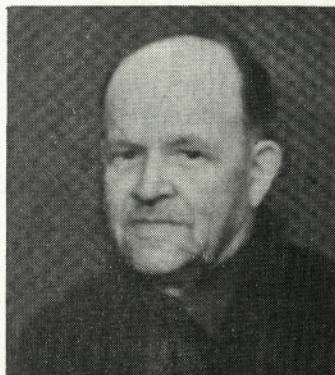
Jože Podlogar

Lepo sončno popoldne 8. septembra smo se na Koprivniku poslovili od našega sodelavca Cirila BEZNIKA.

Ciril se je prvič zaposlil na Pokljuki leta 1956. Če odštejemo krajše prekinitve, je vso delovno dobo zaslužil v gozdovih Pokljuke.

Leta 1960 smo v naše gozdove dobili prvih dvanajst motornih žag (SOLO, STIHL, JOB). Med prvimi motoristi je bil tudi Ciril z motorno žago Stihl contra. Podiral in razžagoval je za več skupin. V sezoni 1960 je od aprila do oktobra podrl in razžagal 4.372 m³ lesa.

MARTINU MOHORIČU
V SPOMIN

Avgusta so se bohinjski gozdarji zadnjič poslovili od svojega najstarejšega gozdarja — Martina Mohoriča, ki je več kot 40 let dela namenil bohinjskim gozdovom.

Martin je bil rojen v prvem letu našega stoletja v majhni vasi Golica v Selški dolini. Že kot majhen otrok je občutil stisko številne kmečke družine. V sili za preživetje je že trinajstleten šel služiti k večjim kmetom. To je bilo tik pred prvo svetovno vojno in življenjske izkušnje, ki jih je nabiral, so bile boleče. Vojaški rok je odslužil v pravkar rojeni Jugoslaviji, nato pa si je poiskal delo v Bohinju. Pri tedanji Šumski upravi je delal 20 let kot gozdni delavec — sekač. Živel je v Nemškem rouvu in se tam oženil.

Ko so v gozd prišli traktorji, je bil spet Ciril med prvimi traktoristi. Po več letih je šel s traktorja spet nazaj v posek. Po potrebi pa je še vedno sédel za traktorsko krnilo.

Pri poseku je bil mojster svojega orodja. Zato tudi ni manjkal skoraj na nobenem proizvodnem tekmovanju. Na prvem zveznem tekmovanju leta 1962 na Bledu je zmagal. Nagrade takrat niso bile skromne. Na izbiro je imel moped ali motorno žago. Na prvem republiškem tekmovanju v Ljubnem je dosegel peto mesto.

Ko so se po samoupravni poti začeli ustanavljati zbori delavcev, je bil Ciril na predlog takratnega upravitelja Miloša Keliha izvoljen za prvega predsednika zbora delavcev. To je bila nagrada in priznanje za njegove dosežke na proizvodnih tekmovanjih.

Ciril je bil vesten delavec, kljub ne več rosnim letom je dosegal dobre delovne uspehe. Predvsem pa je izstopala njegova kvaliteta izdelave.

Ciril nam bo ostal v spominu kot miren, vesten in pošten človek. Jože Podlogar

Druga svetovna vojna ga je zatekla starega že preko 40 let. Tudi to ga ni oviralo, da se je aktivno vključil v NOB. V borbi z okupatorjem je preživel strahote vojne.

Po osvoboditvi je Martin postal revirni vodja za gozdni revir Mokri log, ki leži med Sotesko in Gorjušami. Delal je na najtežje dostopnem terenu, odkoder je bilo mogoče spraviti les samo z žičnicami. Na desetstisoče kubičnih metrov lesa je odkazal, izmeril in odpremil. Tedaj je moral biti revirni gozdar tudi gradbenik, ekonom, lovec in še kaj. Povojnina leta so bila tudi v gozdarstvu pod parolo: obnoviti porušeno domovino in polna odrekanja in premagovanja nemogočega.

Leta 1963 je Martin zaključil aktivno delo pri gozdni upravi Bohinjska Bistrica. Kot upokojenec se je z veseljem posvetil čebelarstvu, sadjarstvu, nabiranju gob in zdravilnih zelišč. Najbolj ga je veselilo opazovanje divjadi in negovanje vrtnic. Vedno je čutil potrebo po tesnem stiku z naravo in je trpel, če mu je bolezen preprečila sprehode na Dobravo.

Ob slovesu Martinu s hvalnostjo priznavamo dobro opravljeno delo.

I. V.